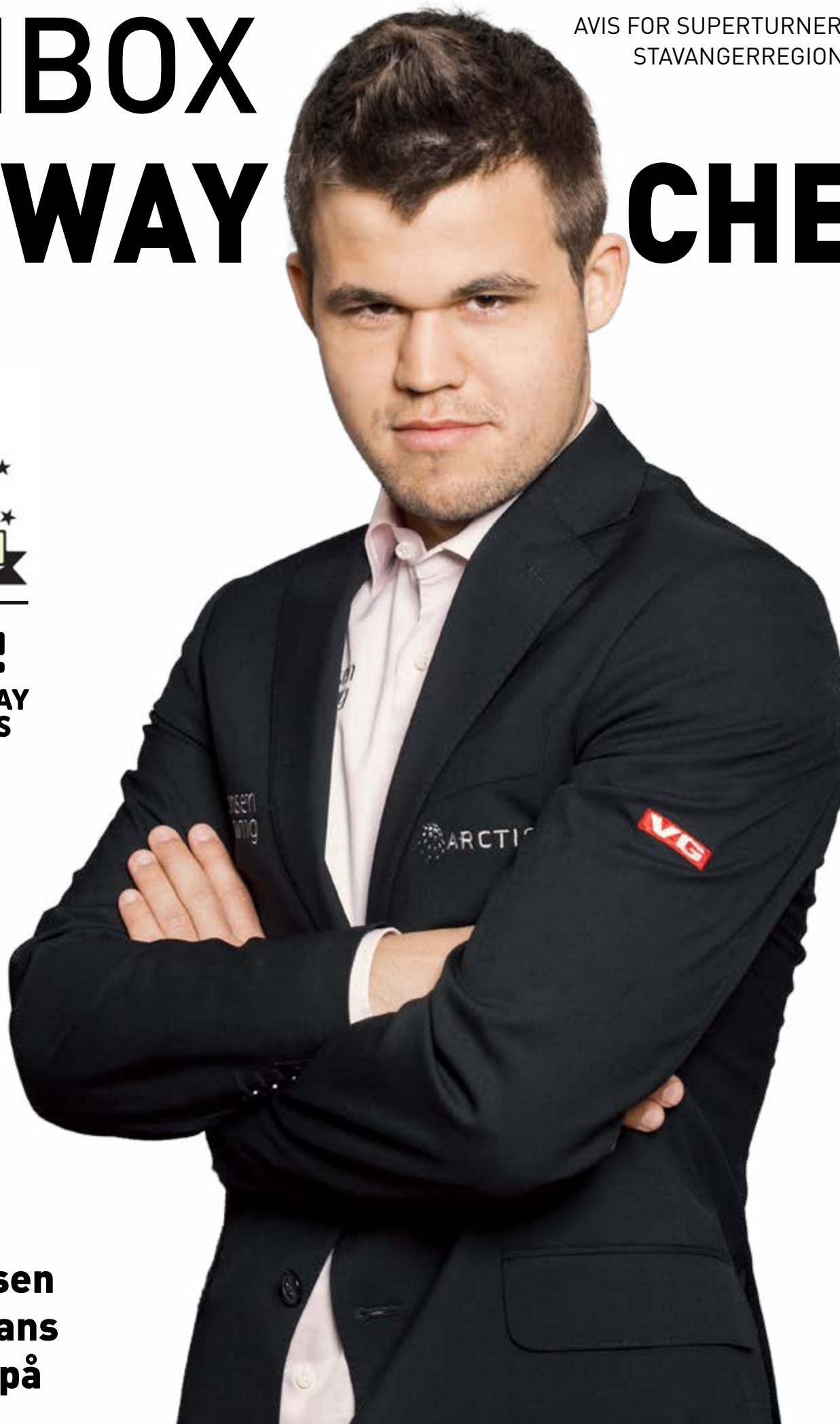

ALTIBOX NORWAY CHESS

AVIS FOR SUPERTURNERINGEN I SJAKK
STAVANGERREGIONEN 5.-17. JUNI

altibox NORWAY
CHESS

**Magnus Carlsen
portrett av Hans
Olav Lahlum på**

SIDE 13

Sjakk + barn = sant

SIDE 19

Sjakkens kvinner

SIDE 24

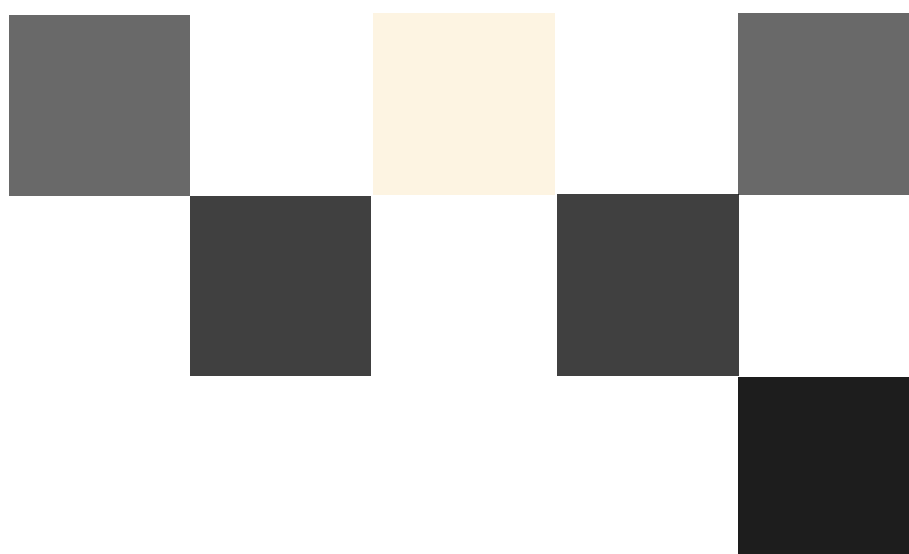

Sjakk på TV

SIDE 28

PROGRAM

MANDAG 05.06 KL. 18:30	LYNSJAKKTURNERING Clarion Hotel Air
TIRSDAG 06.06 KL. 16	RUNDE 1 Clarion Hotel Energy
ONSDAG 07.06 KL. 16	RUNDE 2 Clarion Hotel Energy
TORSdag 08.06 KL. 16	RUNDE 3 Clarion Hotel Energy
FREDAG 09.06 KL. 19	FRIDAG Skole-lag turnering, Vitenfabrikken i Sandnes
LØRDAG 10.06 KL. 16	RUNDE 4 Clarion Hotel Energy Skolelag turnering, Vitenfabrikken i Sandnes
SØNDAG 11.06 KL. 16	RUNDE 5 Clarion Hotel Energy Barnas Grand Prix, Vitenfabrikken i Sandnes
MANDAG 12.06 KL. 16	RUNDE 6 Clarion Hotel Energy
TIRSDAG 13.06	FRIDAG
ONSDAG 14.06 KL. 16	RUNDE 7 Stavanger Konserthus
ONSDAG 14.06 KL. 9	Norway Summit konferansen Clarion Hotel Stavanger
TORSdag 15.06 KL. 16	RUNDE 8 Stavanger Konserthus
FREDAG 16.06 KL. 16	RUNDE 9 Stavanger Konserthus Hvis to spillere deler første plass innen klokken 19:00 vil det bli omspill med lunsjakk og hurtigsjakk etter partiene er slutt fredag 16. juni. Hvis det er mer enn to spillere som deler første plass vil omspill skje lørdag 17.
LØRDAG 17.06 KL. 18:30	SIMULTANSJAKK FOR SPONSORER (Clarion Hotel Energy)
LØRDAG 30.04 KL. 20	PREMIEUTDELING OG FESTMIDDAG (Clarion Hotel Energy)

Spillesteder

Clarion Hotel Energy

Clarion Hotel Air

Stavanger Konserthus

Vitenfabrikken

BILLETTER

Voksen: 200,-
Barn (16 år)/Student: 100,-
Familie: 400,-

Billetter selges direkte
på arrangementssted

altibox

**NORWAY
CHESS**

Takk til fotograf Anne Lise Norheim
for foto av Kjell Madland.

5-års jubileum og tidenes sterkeste turnering!

For femte året på rad inntar den absolutte verdenseliten i sjakk regionen vår. Altibox Norway Chess har befestet seg som et av de sikreste vårtegn med oppstart i mai/juni hvert år.

Årets turnering vil gå inn i historien som den sterkere turneringen verden har sett av en tradisjonell ti-mannsturnering. Gjennomsnittsrating nivå vil ligge på omtrent 2800 og det er spennende å se om det tipper over eller er like i underkant.

Dette er noe vi som arrangør er svært tilfreds med, spesielt siden det skjer samme år som vi kan feire fem-års jubileum for turneringen.

Hva har så skjedd disse fem årene siden vi første gang kunne presentere Stavanger regionen for hele kobbelet av sjakkens ”Messier”?

Helt fra første arrangement var målet tydelig om til enhver tid å være blant verdens topp tre sterkeste sjakkturneringer. Altibox Norway Chess har kanskje blitt den gjeveste turneringen av alle for toppspillerne å delta i.

Dette både fordi den har en slik styrke og fordi den er blitt så anerkjent verden over. Noe av grunne til dette er også fordi vi har valgt å gjøre mye annerledes enn det som var og er vanlig. Det er stort fokus på detaljer som skal gi turneringen, spillerne og sjakken generelt et stort og positivt fokus. Valg av spillesteder, egne biler med sjåfører til hver av spillerne, organiseringen, hotell og fasiliteter gjør at spillerne kan fokusere på det de skal samtidig som dette er med å bygge opp hver og enkel spiller sitt markedspotensial.

Å være den første store sjakkturneringen i verden som har valgt å være kommersiell gir både muligheter og selvsagt utfordringer. Summen av elementer har gjort konseptet spennende for TV, og det var nok utenkelig for noen få år siden. TV 2 er vår partner og skal sende runde for runde. Dette kan du lese mer om på side 28.

Å velge spillesteder som gir journalistene mer å skrive om enn bar sjakken og de enkelte rundene har vært i fokus. Dette fordi det bidrar

til å vise hva vi har rundt oss her og dermed bidra til en betydelig reklame for regionen vår. Flor og Fjære, Utstein Kloster, Aarbakke fabrikken, UiS, Konserthuset, Vågen videregående skole har, i tillegg til Stavanger Forum, Scandic og Choice, blitt benyttet som spillesteder.

I år starter vi på Clarion Hotel Air på Sola med lunsjakk 5. juni. Vi fortsetter med de seks første rundene på Clarion Hotel Energy på Madla og avslutter med de tre siste rundene på vårt flotte konserthus.

Skolesatsingen vår har vært betydelig fra dag én. Vi har gjennom sjakkopplæring i skolene gitt 2200 skoleelever sjakkinnføring. Videre har vi skoleturnering på Vitenfabrikken for minst 30 skoler hvert eneste år. I år har vi også fått i gang noen korte programserier på TV Vest med sjakkopplæring i forkant av turneringen. Dette blir toppet med sending på samme kanal av selve skoleturneringen 9.-10. juni. Les mer om vår skolesatsing på side 17.

Vi vil takke spillerne, Altibox og resten av sponsorene, Sandnes-, Sola- og Stavanger kommune, alle våre frivillige, Sandnes sjakkklubb, TV 2, TV Vest og ikke minst alle dere som følger med oss. Dere gjør dette mulig.

Vel møtt!

Smarte dører og vinduer

NOK EN GANG BRINGER ALTIBOX STOR UNDERHOLDNING TIL STAVANGER.

Foto: TinAgent / Pål Laukli

Altibox er stolt kongesponsor av Altibox Norway Chess. For femte gang bidrar Altibox til at en av verdens fremste sjakkturneringer kan komme til hjembyen vår. Og for at underholdningen din skal komme kjøpest mulig frem, er det lurt å ha det beste nettet. Vi har Norges mest fornøyde tv- og bredbåndskunder 7 år på rad – av god grunn.

altibox**NORWAY
CHESS**

Magnus Carlsen vinner Altibox

På sitt fjerde forsøk kapret Magnus Carlsen den etterlengtede førsteplassen i Stavanger og dermed sin første turneringsseier i Norge på åtte år. Hvordan oppsummere Altibox Norway Chess 2016 med ett ord?

«Endelig!»

TEKST MAREN STANGELAND

I april 2016 gikk Altibox Norway Chess av stabelen for fjerde gang og Magnus Carlsen skulle nok en gang få bryne seg på verdenseliten i Stavanger. Med to andreplasser og en katastrofal sjuendeplass i 2015 var mange spente på om verdensmesteren endelig skulle overkomme det som begynte å ligne et kraftig kompleks på hjemmebane. Etter ni runder kapret lommedølingen omsider førsteplassen og kunne i tillegg juble over sin første turneringsseier i Norge siden 2007.

BRØT FORBANNELSEN

Tradisjonen tro startet deltakerne med en egen lynsjakkturnering for å avgjøre hvem som får velge startnummer først og dermed også farge i første parti. Etter en suveren førsteplass kunne Carlsen starte hovedturneringen med stor selvtillit og startnummer fem.

I åpningsrunden møtte Carlsen GM Pentala Harikrishna (2763). Harikrishna er ratet som nest beste spiller i India bak Carlsens VM-motstander i 2013 og 2014, Viswanathan «Vishy» Anand. Det hele utartet seg til en kaotisk avslutning på brettet der Harikrishna slet med å forsvare seg mot Carlsens aktive brikker. Selv om han klarte tidskontrollen ved 40 trekk, hadde han i tidsnødens hete svekket posisjonen sin så kraftig at sjakk matt innen få trekk var uunngåelig. Carlsen innledet dermed Altibox Norway Chess med sin første seier i et åpningsparti på 730 dager. En «forbannelse» var brutt og verdensmesteren hadde fått den best

tenkelige starten på Altibox Norway Chess.

«TOILET GATE»

I runde to spilte Carlsen en solid remis med svart mot GM Veselin Topalov (2754). Bulgaren har vært i verdenstoppen i 25 år og ble i 2005 verdensmester etter en knusende seier i San Luis, Argentina. Tittelen mistet han året etter i en kontroversiell kamp mot Vladimir Kramnik. Topalov anklaget motstanderen for bruk av ulovlig datahjelp, hvor begrunnelsen var at russerens beste trekk ofte ble utført like etter hans svært mange toalettbesøk. Kramnik på sin side har nektet og flere ganger uttrykt sin fornærmelse. Selv tolv år senere er stemningen fortsatt amper mellom de to veteranene.

Topalov vant Altibox Norway Chess 2015 etter å ha ledet fra start, da Magnus sjokkerte alle rundt med å tape på tid i en ellers jevn stilling. Grunnen var en sjelden misforståelse om reglene for tidskontroll. Den dårlige starten preget Carlsen både i turneringen og tiden etter. Årets møte mellom de to ble heldigvis langt mindre dramatisk. Etter bare 27 trekk gikk spillerne inn i en trekkjentakelse (samme stilling tre ganger) som gir remis og poengdeling.

SVENSK «WILDCARD»

I tredje runde møtte Carlsen turneringens «wildcard», GM Nils Grandelius (2649). Den 22 år gamle svensken kvalifiserte seg gjennom Altibox Norway Chess Qualifier på

Fagernes, der han utkonkurrerte norske Jon Ludvig Hammer og Aryan Tari samt regjerende kvinnelig verdensmester, Hou Yifan. Grandelius er ikke bare Sveriges sterkeste spiller, men også første svenske til å delta i en superturnering på over 25 år. Møtet med verdensmesteren ble likevel for tøft, hvor han måtte gi etter for et heftig angrep og til slutt et vunnet sluttspill fra Carlsens side. Da alle de fire andre partiene endte med poengdeling, ledet Carlsen nå alene med 2,5 poeng.

ALENE I TET

Den neste runden fortsatte også svært rolig, hvor alle fem partier endte i remis. GM Li Chao Li (2755) spilte solid mot Carlsen og posisjonerte seg nærmest symmetrisk på brettet, en litt kjedelig strategi man gjerne velger dersom man håper på å spille uavgjort. Chao Li er kinas nest beste spiller og ble invitert til

Altibox Norway Chess som erstatter da Karjakin trakk seg i siste liten. Chao Li var ikke vond å be, tvert imot valgte kineseren å utsette bryllupet sitt for å

Gründer av Google Analytics, Wesley Chan, tar første trekk ved ett av spillebordene

Kinesiske Li Chao utsatte bryllupet for å komme til Stavanger

Norway Chess 2016

Magnus Carlsen fornøyd som vinner av Altibox Norway Chess 2016. Her i fra premieutdelingen

komme den lange veien til Stavanger. Etter et forsøk med spill på dronningfløyen måtte Carlsen innse at det var vanskelig å komme videre og Chao Li kunne se seg fornøyd med remis mot verdensmesteren.

Også i femte runde ble det et relativt solid og kjedelig parti for Carlsen, denne gang mot GM Anish Giri (2790). Den nederlandske 22-åringen opprettholdt dermed sin status som ubeseiret mot verdensmesteren og en av få som på det tidspunktet hadde plusscore mot ham.

BARNSLIG FELLE

Etter fem nokså behagelige partier skulle Carlsen få svette litt i runde seks. Det ble rett og slett trøbbel mot GM Maxime Vachier-Lagrave (2788), hvor franskmannen ofret en bonde i midtpillet for å aktivisere de sorte

brikkene. Carlsen gikk senere på det han selv karakteriserte som en «barnslig felle», men fant kort tid etter et sterkt comeback i form av et offiseroffer. Ofringen av Carlsens sorte løper utslettet alle hvites gjenværende bønder og verdensmesteren kunne være trygg på å holde sluttspillet uavgjort. Franske Vachier-Lagrave deltok for første gang i 2015 og er for tiden rangert som nummer seks i verden.

NY REKORD

Carlsen hadde på forhånd uttalt i et intervju med Altibox Norway Chess at han så på den tidligere verdensmesteren Vladimir Kramnik som turneringens tøffeste motstander. Tidligere har han også beskrevet russeren som «god med ballen»: best når han får press fra åpningen og har initiativet. Denne gang

var det imidlertid Carlsen som hadde initiativ fra start og det ble et imponerende parti mot nummer to på verdensranking. Med seier i syvende runde satte verdensmesteren ny

personlig rekord på 42 strake partier uten tap.

DELT LEDELSE

To runder før slutt ledet Carlsen nå med et helt poeng foran sine motstandere. Likevel ventet sort mot GM Levon Aronian (2784), en av spillerne med ett poeng bak. Armeneren er superstjerne i sitt hjemland og har deltatt i Altibox Norway Chess hvert år siden oppstart i 2013. På dette tidspunkt hadde han ikke lykket i å slå Carlsen siden 2007.

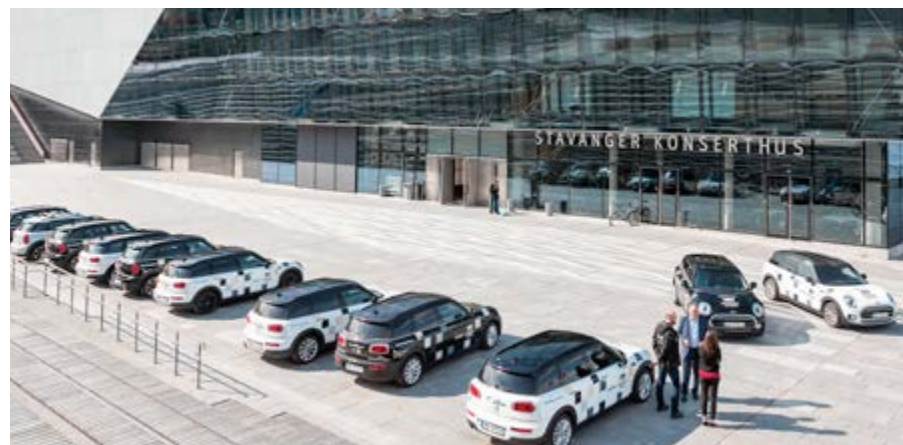
Carlsen virket noe ukomfortabel med åpningen og brukte uvanlig mye betenkningstid. Etter flere svake trekk fikk Aronian en klar fordel i midten av partiet og dro seieren i land uten store problemer. Dermed delte Carlsen nå ledelsen med Aronian før siste runde. En seier i siste runde ville altså med andre ord ikke nødvendigvis sikre ham førsteplassen. Nå ville også nemlig Aronians siste parti bli svært avgjørende.

MØTTE EGEN HJELPER

Carlsens siste motstander var GM Pavel Eljanov (2765). Eljanov kommer fra Ukraina og er kjent for å være en dreven posisjonsspiller, men også for rollen som Carlsens hemmelige sekundant under den første VM-matchen i 2013. Det var altså mannen som hjalp ham å nå sin aller største drøm, den første verdensmestertittelen, som måtte beseires i den niende og siste runde av Altibox Norway Chess 2016. Skulle samme mann nå hindre ham fra den etterlengtede førsteplassen?

Partiet mellom Aronian og GM Harikrishna endte med remis etter drøye to timers spill. Dermed ble det klart at en seier for Carlsen ville føre ham helt til topps. Uten noen spesiell åpningsfordel nådde Carlsen et sluttspill med en liten fordel hvor han kunne presse ukraineren uten nevneverdig risiko. Nok en gang spilte klokken en viktig rolle for partiets utfall og Eljanov slet med å forsvare seg nøyaktig nok. I trekk 35 innså han at slaget var tapt og strakte fram hånden. Dermed kunne Carlsen og alle hans tilhengere juble: Verdenseneren hadde endelig vunnet på hjemmebane.

Altibox Norway Chess 2017 kan bare komme. ■

MINI bilene parkert utenfor Stavanger Konserthus

Robotspesialisten

siden 1997

Livet er ikke perfekt.
Men plenen din kan være det...

Vi kan tilby:

- Distriktets beste utvalg
- God erfaring og rådgivning
- Montering og vinterlagring
- Eget serviceverksted

Kvalitet, kunnskap, service
og trygghet - det er Ålgård
Landbrussenter

 Husqvarna

Åpningstider

Man-ons, fre	8-16
Tors	8-19
Lør	9-14

Ålgård landbrukssenter
Ålgårdsslåttan 2a, 4330 Ålgård
Tlf: 51 61 19 40

www.a-k.no

Følg oss på
Facebook

ÅLGÅRD
LANDBRUKSSENTER

Fem år med fiber og sjakkfeber

Da Altibox ble med på laget til Norway Chess for fem år siden, var sjakkturneringen på idé-stadiet. Nå har det gode samspillet resultert i en verdensturnering.

Norway Chess og Altibox har gjennom godt samspill i fem år skapt uforglemmelige øyeblikk rundt sjakkbrettet. Det var ingen selvfølge. Sjakkturneringen på norsk jord som kan kalle seg verdens sterkeste sjakkturnering, har hatt litt av en reise. Altibox har vært med helt fra starten, og er stolt hovedsponsor for femte året på rad. Men det startet – som det aller meste annet gjør i Altibox – med fiber.

Norway Chess trengte fiber til ulike lokasjoner for å kunne strøemme arrangementet ut i verden. Lyse og Altibox sørget for mer enn nok kapasitet til dette. Vi er stolte av å ha bidratt i et samarbeid som har utviklet seg til en verdensturnering, sier Thomas Skjelbred, administrerende direktør i Altibox.

ÅPNET OPP SJAKKSPORTEN

Utviklingen Skjelbred viser til, er intet mindre enn en solskinnshistorie. Norway Chess har bidratt til å løfte sjakkporten fra fysiske brett i lukkede rom og over på tv-skjermene i de norske hjem. Sjakk har samtidig blitt en folkesport, og noe man setter seg ned for å se på – noe som vitner om høy underholdningsverdi. Altibox ønsker å assosieres med grenseløs underholdning og gode opplevelser, og derfor har samarbeidet vært viktig å opprettholde gjennom disse fem årene.

SKOLETURNERING FOR REKRUTTENE

600 millioner spiller sjakk på verdensbasis, og det er ingen tvil om at

Fra skoleturneringen 2016

sjakk har blitt svært populært også i Norge. Skoleturneringen for barneskoleelever arrangeres også for femte gang, og gir de små sjakkspirene muligheten til å prøve seg tidlig.

Sjakk har etablert seg som en breddeidrett og engasjerende aktivitet for barn og unge, og med alle de store stjernene på plass, viser Altibox Norway Chess seg som en viktig arena for å få et glimt av forbilder på nært hold. Det kan inspirere små sjakkspirer i regionen, og det vil Altibox gjerne være med på, sier Skjelbred. ■

Thomas Skjelbred, administrerende direktør i Altibox.

GAPO
gapo.no

Et smart «trekk»
velg port og motor fra Gapo

GAPO AS | Opstadveien 9 | N-4330 Ålgård
51 61 20 80 | post@gapo.no | www.gapo.no

PLANT ET TRE

GI EN BEDRE FREMTID

Produksjon av arganolje er en av svært få muligheter for betalt arbeid for fattige kvinner i sørvest Marokko. Argan skogen er også helt essensiell for dyre- og plantelivet i landet, og har så stor betydning for klima at UNESCO erklærte den et biosfærereservat i 1998.

Nå er skogen utrydningstruet!

Argan skogen i Marokko er avgjørende for tusenvis av plante- og dyrearter og helt essensiell for å redusere spredning av ørkenen i området. Skogen har blitt redusert kraftig de siste årene på grunn av overforbruk, avskoging og kanskje noe mer overraskende, geiter. **Berber befolkningen**, en fattig befolkningsgruppe i Marokko, står i fare for å miste sitt livsgrunnlag og verden et unikt og viktig tre.

Argan Care ble startet av Benedicte Westre Skog i Stavanger i 2016. Prosjektet organisasjon driver i Marokko har som formål å **plante og rehabilitere** 200 mål med skog sør-vest i landet Prosjektet bidrar til viktige arbeidsplasser, spesielt for kvinner, i en region med svært få andre alternativer. **Lese- og skriveopplæring** til kvinner er også et viktig del av prosjektet.

ARGAN CARE

Hjelp oss å gjøre en forskjell
Alle bidrag går uavkortet til formålet

Vipps! Argan Care - Vipps nr. 10604

eller **kontonummer: 1503.70.44242**

Tusen takk!

Lær mer: www.argancare.org

5 år med verdens sterkeste turnering; hva har det betydd?

Elisabeth Saupstad
Reiselivsdirektør, Stavanger

Altibox Norway Chess har befestet seg som et av de viktigste arrangementene i Stavanger regionen. Det å være vertskap for verdenseliten i sjakk i hele 2 uker hvert år er stort og gir enorme ringvirkninger i form av internasjonal pressedekning og oppmerksomhet. Å bygge kompetanse rundt dette miljøet gir igjen ytterligere nye muligheter til å søke flere mesterskap og jeg vil berømme Kjell Madland og hans team for den jobben de gjør på vegne av hele regionen, det er ubetalelig!!

Morten Lillestøl Madsen
President, Norges
Sjakkforbund

Altibox Norway Chess har med sin turnering i Norge gjort noe helt nytt. Det er en bragd å samle så mange av verdens beste sjakkspillere år etter år i en slik turnering i "lille Norge". Et godt samarbeid med TV 2, har medført nye løsninger, som skrifteboksen, og man har fått en veldig god oppmerksomhet rundt sjakken på riksdekkende fjernsyn. Turneringene har også vært meget publikumsvennlige, hvor tilskuerne har fått komme veldig tett på de kjente spillerne. "Kramnik kom borti meg i døren! Jeg har rørt ved en verdensmester!", hørte jeg en liten sjakkspiller si euforisk til sin pappa i fjor. Skolesjakken som har vært arrangert, viser også et flott samfunnsengasjement, som NSF setter stor pris på.

Eva J. Andersen
Forretningsutvikler
Stavanger lufthavn Sola

Altibox Norway Chess arrangeres for femte året på rad og i tillegg til å få med seg verdens beste sjakkspillere år etter år, evner arrangøren å bidra til å skape en publikumsvennlig konkurranse som presenterer flotte scenarier og attraksjoner som Stavanger og regionen kan by på. Altibox Norway Chess har også gjennom sitt engasjement med skoleturneringen bidratt til å gjøre sjakk spennende for skolebarn i alle aldre. Stavanger lufthavn gratulerer med 5-årsjubileum og ser frem til en turnering regionen nok en gang kan være stolt av!

Stian Røisland
Kommersiell Direktør,
Altibox AS

Jeg syns det var fantastisk å høre om ideen om å gjennomføre en sjakkturnering med verdenseliten i vår region. Modige ildsjeler som våger å tenke utenfor de etablerte rammene og satser alt på å lykkes der ingen har våget før – en slik ildsjel er definitivt Kjell og hans krets som har gjennomført med bravur fra dag én.

Laila Neverdahl
General Manager
Clarion Hotel Air and
Clarion Hotel Energy

Vi er svært stolte over igjen å være hovedarena for et av de viktigste idrettsarrangementene i landet. Alle ansatte ser frem til å ønske alle gjester velkommen til Stavanger og Nordic Choice.

Pål Morten Borgli
Varaordfører, FRP, Sandnes
kommune

Altibox Norway Chess har virkelig vekket sjakkinteressen i det norske folk. Vår region har blitt satt på kartet internasjonalt og sjakk er en veldig viktig sportsgren ute i verden. Når selv jeg kan sitte i en time å vente på en trefigur bli flyttet 3 cm har vi blitt litt sjakk-galne alle i hop.

STAVANGER KONSERTHUS

FOTO: PÅL CHRISTENSEN/STAVANGER Aftenblad

STAVANGER KONSERTHUS – *et møtested for hele regionen*

Stavanger konserthus byr på et omfattende kulturprogram året rundt. Huset ligger rett ved på bryggekannten, og inneholder to flotte konsertsaler og en vakker glasskledd foaje. Her finner du restauranten Spiseriet, konserthusbutikken med spennende og unike gaveartikler og utsikt til fjord og fjell så langt øyet rekker. Kuppelhallen i den vakre Bjergsted-parken er en del av Stavanger konserthus.

Les mer om oss på www.stavanger-konserthus.no.

Velkommen inn!

Hvem er egentlig Magnus Carlsen?

Svaret kan gjøres enkelt og imponerende unna på en setning: Magnus Carlsen er en 26 år gammel nordmann, som er regjerende verdensmester og verdenshistoriens høyest ratede utøver i sjakk.

Svaret kan åpenbart også gjøres mye lenger – hvis man tar seg tid til å spørre hvem mannen bak resultatlistene er, og om hvordan han i så ung alder kunne gå helt til topps i en av verdens største individuelle sportsgrener.

Hvordan det var mulig for lille Norge å få frem en verdensmester, var et spørsmål som en stund vakte betydelig oppmerksomhet i internasjonal sjakkpresse. Der har man illustrerende nok nå gått over til å diskutere hvordan Norge har klart å få så mye medieoppmerksomhet, fremfor alt i form av TV-sendinger, ut av verdensmesteren sin. Det er blitt en etablert sannhet at den unge Magnus Carlsens fremganger kom som en gave til norsk sjakk, ikke som et produkt av norsk sjakk. Hva angår sjakktradisjoner, sjakkliteratur, sjakkfaglig trenerkompetanse og så videre, lå Norge på begynnelsen av 2000-tallet fortsatt godt under gjennomsnittet i Vest-Europa – og langt etter Russland og andre sjakkligke stormakter. Familiens betydning var trolig større enn landets. Magnus Carlsens foreldre hadde økonomi og tid til å støtte hans satsning mot verdenstoppen – og de hadde fornuft til å la ham gå sin vei opp. Sveitseren Roger Federers vei frem til å bli verdensener i tennis, kan være en sammenlignbar prestasjon fra en av de andre individuelle sportsgrenene med hardest internasjonal konkurranse. Sveits var på 1990-tallet et land med god økonomi, og langt fra det verste landet å vokse opp i for et ambisiøs ungt tennistalent. Men ingenting tilsa at en tidvis suveren verdensener og en av historiens mestvinnende tennisspillere skulle komme derfra. Situasjonen var den samme for Norge som sjakknasjon tidlig på 2000-tallet.

Den 14 år lange eventyrhistorien om Magnus Carlsens vei fra 6.5 poeng på 11 runder i miniputtklassen av NM

1999, og frem til seier 6.5-3.5 i VM-matchen 2013, er i bunn og grunn historien om en sjeldent begavet sportsutøvers målbevisste vei opp og frem. Sjakk befinner seg i et fascinerende grenseland mellom sport, vitenskap og kunst, men Magnus Carlsens tilnærming til den har hele tiden vært en sportsutøver mer enn noen vitenskapsmann eller kunstner. Sjakkbrettet har for ham først og fremst vært en kamparena. Både andre toppspillere og journalister har tidvis ymtet frempå om at Magnus Carlsen egentlig ikke kan mer sjakk enn konkurrentene. Det har de trolig rett i. Noen andre toppspillere har lest mer teori enn ham på åpninger, og minst like mye på sluttspillfasen. Men målet til Magnus har alltid vært å spille bedre enn konkurrentene, ikke å pugge mer enn dem. Magnus er på grunn av sin kreative optimisme og sine geometriske supertalent alt i alt minst like god som alle konkurrentene i sluttspillfasen, selv om noen av de andre nok er bedre til å forsvare seg og til å spille tekniske teoristillinger. Åpningene bruker han svært bevisst til å starte spillet og til å få motstanderne ut av sine forberedelser, mer enn til å skaffe seg noen objektiv fordel. Men midtspillet er fortsatt den lengste og viktigste fasen av langt de fleste sjakkpartier. Der slår Magnus' kreativitet, forståelse og optimisme ut til hans fordel i parti etter parti og turnering etter turnering.

Slik kan man bli verdensmester og verdensener i sjakk, selv om man har pugget færre timer enn konkurrentene. I så måte kom Magnus Carlsen opp som en ganske typisk representant for sin tids norske sportsfilosofi. Magnus brukte

Magnus brukte tusenvis av timer på sjakk hvert år på 2000-tallet, men han gjorde det på en lystbetont måte med mye spilling og lite pugging.

tusenvis av timer på sjakk hvert år på 2000-tallet, men han gjorde det på en lystbetont måte med mye spilling og lite pugging.

Sjakkspilleren Magnus Carlsen hadde likevel ett handikap av å vokse opp i Norge. Nivået i sjakk er blitt så høyt, med så tidlig satsning på store talent i alle deler av verden, at det å spille sterke internasjonale turneringer lenge før man blir tenåring er helt nødvendig. Der frontkolliderte i 2000-2002 den internasjonale sjakkkulturen mot restriktive norske barneidrettsbestemmelser. Til alt hell for Magnus Carlsen var sjakkforbundet i Norge ikke medlem av idrettsforbundet, og dermed ikke underlagt disse bestemmelsene. Og til alt hell hadde han foreldre som støttet hans ønske om å delta i internasjonale turneringer, også når det til tider møtte motstand innenfor det norske sjakkmiljøet. Magnus Carlsen var i alderen 10-13 mange ganger lei seg etter å ha tapt sjakkpartier, og gråt etter noen av tapene. Han holdt likevel alltid fast ved

sin overordnede plan om å søke sterkest mulig motstand og størst mulig utfordringer fremfor å spille i aldersbestemte turneringer mot andre unge, og satte fokus på å utvikle seg mest mulig fremfor på ikke å tape for mange partier.

Spøkefullt, men med en alvorlig undertone, bemerket Magnus for to år siden til meg at han jo nesten ikke vant turneringer før han var helt oppe i verdenstoppen. Planen viste seg likevel å være den riktige for ham: Han var alt som 16-åring kommet helt opp i verdenstoppen – og vant superturnering etter superturnering de neste årene. Som 17-åring ble han verdens høyest ratede spiller. Og fortsatt bare 22 år gammel sto han der 22. november 2013 som ny verdensmester, etter å ha utklasset den mangeårige verdensmesteren Viswanathan Anand på bortebane i India.

Mellomdistanseløperen Henrik Ingebrigtsen, som i 2012 ble europamester, har stått overfor noen av de samme utfordringene når han de siste årene har forsøkt å slå seg helt opp i verdenstoppen. Han bemerket i et

Magnus Carlsen. Han har gjennom hele sin karriere smilt mer enn konkurrentene, og alltid hatt optimismen og kreativiteten som to av sine største styrker sammenlignet med dem.

intervju til meg at det å komme fra en liten friidrettsnasjon i nord hadde gitt ham noen ulemper, men også noen fordeler. Mange av konkurrentene løp fordi de måtte løpe, mens han løp fordi han elsket å løpe. Det perspektivet passer også godt på Magnus Carlsen. Han har gjennom hele sin karriere smilt mer enn konkurrentene, og alltid hatt optimismen og kreativiteten som to av sine største styrker sammenlignet med dem.

Svaret både på hvem Magnus Carlsen egentlig er, og på hvordan han kunne bli verdensmester og verdensener i så ung alder, blir kanskje til slutt enklere igjen. Han er en ekstremt talentfull og målbevisst sportsutøver, som mer enn noe annet elsker å konkurrere i sin sportsgren – og som ble født inn i et land, en tid og en familie som ga ham mulighet til å gjøre det. Han har naturlig måttet innrette sitt liv etter satsningen på sjakk, men har kunnet og villet gjøre det.

Samtidig forblir Magnus Carlsen også som verdensmester tro mot seg selv og sine meninger, og er ikke redd verken for å ha kontroversielle meninger eller for å snakke om dem. Slik sett går han også inn i et nytt norsk ideal for den bevisste eliteutøver som tenker

Magnus Carlsen på vei inn i spillelokalet under Norway Chess 2015, med sin far og gode støttespiller, Henrik Carlsen.

bortenfor resultatene. I 2011-12 var han favoritt til å bli ny VM-utfordrer, men sa nei til å delta fordi han ikke var fornøyd med opplegget for VM-kvalifisering. Våren 2013 var han åpent kritisk til måten India ble tildelt VM på, og høsten 2014 var han så misfornøyd med Russland som spillested for VM-matchen at han vurderte ikke å stille opp for å forsvare tittelen. Sommeren 2015 offentliggjorde han et svært radikalt forslag om å erstatte den tradisjonsrike VM-matchen med en større cupturnering. Jeg er en av mange som er uenige med Magnus i sak der. Jeg lar meg likevel imponere av en verdensmester som tar aktiv del i debatten om sin sports situasjon og utfordringer – og som har integritet til å foreslå en løsning som åpenbart vil redusere hans sjanser til å forsvare VM-tittelen.

Hadde det stått til Magnus Carlsen, hadde det altså blitt en cupturnering og ikke en VM-match som avgjorde tittelen 2016. Han måtte spille en VM-match over tolv partier, og slet vesentlig mer mot den jevnunge Sergey Karjakin han hadde gjort med den mer enn 20 år eldre Viswanathan Anand. Men Magnus Carlsen viste igjen sine ekstreme konkurranseegenskaper i matchens thrilleravslutning: Han utlignet endelig til 5-5 ved å vinne tiende parti, og etter å ha sikret seg inn til 6-6 i langpartiene avgjorde han med storspill og et klassisk

dronningoffer i hurtigsjakkpartiene. Tidligere i 2016 gjorde han også sitt så langt beste resultat på norsk jord, da han for første gang innfridde favorittpresset i Stavanger og sikret seg udelte førsteplass i Altibox Norway Chess.

Altibox Norway Chess blir 2017 etter alt å dømme årets sterkeste turnering, og dermed en kritisk test av om Magnus Carlsen fortsatt er verdens beste sjakkspiller. Matematikerne vil si at utfordrerne anført av det amerikanske stjernesuddet Wesley So har knappet betydelig inn på den norske verdensenerens tidligere suverene forsprang, og at ratingen hans nå er den laveste siden 2011. Jeg er historiker, og vil med et lengre tidsperspektiv fremheve at Magnus Carlsen i en alder av 26 år har satt verdensrekord i rating og holdt førsteplassen på verdensrankingen sammenhengende gjennom seks år, gått seirende ut av tre VM-matcher, og vunnet alle de viktigste individuelle turneringene minst en gang. Han er blitt en av sportsverdens store stjerner og en av vår tids mest kjente nordmenn i utlandet. Fortjent nok er han da også selvsagt blitt mangelmillionær. Men berømmelsen bryr han seg minst mulig med, og pengene interesserer ham like lite som den gang han ikke hadde spesielt mange av dem. Han bor fortsatt i Oslo, har fortsatt sine foreldre og søstre som sine viktigste støttespillere, og spiller på fritiden fortsatt gjerne

Henrik Carlsen i prat med Nils Grandelius under Altibox Norway Chess 2016.

fotball med sjakkvenner på lavere nivå. Da han våren 2017 sto frem med sin første offisielle kjæreste, viste det seg at hun var en for offentligheten helt ukjent ung norsk dame.

Magnus Carlsen er kort sagt for lengst blitt et fenomen og en av sin sports største stjerner noensinne, men holder begge bena på bakken og forblir først og sist bare – Magnus Carlsen.

Hans Olav Lahlum er en norsk historiker og forfatter, cand.philol. fra Universitetet i Oslo 2002. Lahlum er kjent som en aktiv samfunnsdebattant, politiker, sjakkspiller og TV 2 kommentator under Altibox Norway Chess.

På bondens parti siden 1896

Sterling White Halibut

- En ren delikatesse fra Ryfylke

Sterling® Kveite er blitt en favoritt i restauranter og ved spisebord over hele verden. Dette er en fisk som mange velger til en spesiell anledning for å vise at man virkelig setter pris på sine gjester.

Sterling® Kveite oppdrettes i kaldt, krystallklart vann i de dype fjordene i Ryfylke i Rogaland. Vi steller godt med kveiten i fire til fem år før den endelig er klar til servering.

Merket **Sterling®** er din garanti for at du får fisk av førsteklasses kvalitet. Det gir deg trygghet for at du får kjøpt fisk som det ligger mye omtanke bak – sjømat som vi i Sterling White Halibut AS er stolte av å levere!

Sterling® Kveite - "En Gourmetfisk til Spesielle Anledninger"

Spillerprofiler

Magnus Carlsen

Land: Norge
Født: 30. november, 1990
FIDE rating mai 2017: 2832
Verdens-rangering: 1

Levon Aronian

Land: Armenia
Født: 6. oktober, 1982
FIDE rating mai 2017: 2793
Verdensrangering: 7

Wesley So

Land: USA
Født: 9. oktober, 1993
FIDE rating mai 2017: 2812
Verdensrangering: 2

Viswanathan Anand

Land: India
Født: 11. desember, 1969
FIDE rating mai 2017: 2786
Verdensrangering: 8

Vladimir Kramnik

Land: Russland
Født: 25. juni, 1975
FIDE rating mai 2017: 2808
Verdens-rangering: 3

Hikaru Nakamura

Land: USA
Født: 9. desember, 1987
FIDE rating mai 2017: 2785
Verdensrangering: 10

Fabiano Caruana

Land: USA
Født: 30. juli, 1992
FIDE rating mai 2017: 2807
Verdensrangering: 4

Sergey Karjakin

Land: Russland
Født: 12. januar, 1990
FIDE rating mai 2017: 2780
Verdens-rangering: 11

Maxime Vachier-Lagrave

Land: Frankrike
Født: 21. oktober, 1990
FIDE rating mai 2017: 2795
Verdens-rangering: 6

Anish Giri

Land: Nederland
Født: 28. april 28, 1994
FIDE rating mai 2017: 2771
Verdens-rangering: 12

Hjerneføde

Vitenfabrikken er arena for skoleturneringen under Altibox Norway Chess

VITENFABRIKKEN

JÆRMUSEET

Skal bli sjakkens svar på Norway Cup

Altibox Norway Chess ønsker velkommen til skolesjakkturnering på Vitenfabrikken for femte år på rad. Arrangørene håper turneringen kan vokse til å bli sjakkens svar på Norway Cup.

TEKST: MAREN STANGELAND

Siden startskuddet i 2013 har skoleturneringen blitt arrangert tre ganger på Vitenfabrikken i Sandnes, med en fjerde like rundt hjørnet. Første året ble turneringen lagt til Kongeparken utenfor Stavanger. Skoleturneringen foregår samtidig som superturneringen, og det har blitt en hyggelig tradisjon for både store og små når sjakkmeisterne fra hovedturneringen kommer innom for å hilse på. Erlend Stangeland har hovedansvaret og kan fortelle om at i år utvides opplegget fra en til to dager.

– På lørdagen spilles det turnering for alle skolelagene, mens det på søndagen inviteres til individuelle kamper i BGP-turnering, kan han fortelle.

BGP, eller 'Barnas Grand Prix', er en type barneturnering som arrangeres jevnlig over hele landet, og som har både nybegynnerklasse og aldersbestemte klasser for de som har spilt en liten stund. For veldig mange unge spillere er det i disse turneringene mye av utviklingen skjer, og arrangørene håper at mange lokale og tilreisende skolelagspillere også vil prøve seg på søndagen.

ENERGIKAMP PÅ VITENFABRIKKEN

I tillegg til skoleturneringen og Barnas Grand Prix inviterer Vitenfabrikken til «Energikamp».

– På Energikampen vil alle bli delt inn i lag, og her handler det om å samarbeide godt gjennom flere kjeffe aktiviteter som er både utendørs i Øglændsparken og inne på Vitenfabrikken, forteller Vitenfabrikkens ansvarlige for arrangementet, Elin Ravndal Bell.

– Andre ganger vi har hatt disse aktivitetene har det tatt helt av! Lagene skal konkurrere mot hverandre, og vil møte ulike lag hver gang. Det skal blant annet konkurreres i rullestølløp, skråbøling, enerSKILLøp og å ri kjepphester. Energikampen avsluttes med lunsj og premieutdeling. Vi håper dette blir en samlande aktivitet, der deltakerne fra regionen og andre steder i landet blir bedre kjent.

Vitenfabrikken i Sandnes er en del av Jærmuseet, og et av totalt ti regionale vitensentre i Norge. Dette er fjerde år på rad at Vitenfabrikken fasiliteter Altibox Norway Chess skoleturnering, og Bell mener et sjakkarrangement for barn passer godt inn på Vitensenteret.

– Hovedmålet med vitensentrene er å skape interesse for realfag blant barn og unge. Og akkurat der, med så mye matematikk og strategi, er sjakk og

spesielt en skolesjakkturnering midt i blinken! Vi synes Altibox Norway Chess har jobbet godt og langsiktig over flere år, og det er enormt positivt den oppmerksomheten Altibox Norway Chess gir til regionen. Det gir ringvirkninger, både til oss og til andre aktører og reiselivet generelt.

SJAKKUNDERVISNING

At flere unge skal få opp øynene for sjakk har vært en av visjonene til Altibox Norway Chess helt fra start av. Flere skoler i fylket hadde allerede etablerte skolesjakkklubber. For eksempel har Lassa, Tjensvoll, Hundvåg og Jåtten (Stavanger), samt Smeaheia og Sandved (Sandnes) høy aktivitet i sine skolesjakkklubber. Men som et ekstra alternativ til skoler uten samme tilbud, bestemte initiativtakerne av Altibox Norway Chess seg for å innføre et eget opplæringstilbud i forkant av arrangementet. Styreformann i Altibox Norway Chess, Kjell Madland, hadde nemlig idéen klar helt fra start av:

Magnus Carlsen signerer autografer for oppmøtte utenfor Vitenfabrikken

– Jeg tenkte at det ville være flott å inkludere barn i arrangementet sammen med superstjernene. Dermed kom ideen om en skoleturnering, fortalte han til Altibox Norway Chess sin aller første avisutgave for fire år siden.

En stor suksess oppstartsåret førte til en enda større satsning i 2014. Etter Carlsens første VM-seier november 2013 slo den såkalte «Magnus-effekten» inn for fullt. Interessen for sjakk blant barn og unge var større enn noen gang. Trener Line Jin Jørgensen var en av dem som merket denne effekten i 2014.

– «Vi gjorde det samme i fjor, men i år har interessen hos ungene vært enorm. Uansett hvor vi er, er de veldig ivrige på å komme i gang,» fortalte hun til Altibox Norway Chess etter undervisningssuksessen.

I likhet med det foregående året reiste Altibox Norway Chess sine innleide sjakktrenere rundt på barneskoler i Stavanger, Sandnes, Gjesdal og Time for å undervise

Full konsentrasjon under spillingen. Foto (alle bilder): Tom Haga

femteklassinger i spillens muligheter. Totalt fikk over 2200 femteklassinger fordelt på 60 skoler i regionen et innføringskurs i sjakk.

«SJAKKENS NORWAY CUP»

Kjell Madland forteller at ambisjonene for Altibox Norway Chess skoleturneringen er å bygge den opp til en nasjonal, og deretter internasjonal turnering med skolelag fra hele verden.

– Det «hårete» målet er å skape et sjakkens svar på Norway Cup. Vi vet at det er krevende å få til, men det er absolutt noe vi tror er mulig. Tanken er at det skal bli en turnering som varer over flere dager og som inneholder mange aktiviteter i tillegg til sjakk. Vi ønsker at skolene skal delta med laget, lærer og foreldre, forteller han. Madland ønsker også at spillerne skal ha muligheten til å bli godt kjent og finne nye venner fra hele landet, og kanskje verden.

– Hvis vi får de spillerne som deltar i superturneringen til å være «fadder» for hvert sitt lag fra sitt eget land, så kunne det for eksempel arrangeres en nasjonal turnering for å kåre hvilken skole som skulle representere landet. Dette kan i så fall bidra til å øke interessen, samt gjøre «Altibox Norway Chess School» mer kjent ute i verden.

SJAKK I NORSK SKOLE

Vitenskapelige studier internasjonalt viser at sjakk har en veldig positiv effekt på elevers sosiale utvikling og på de skolefaglige prestasjonene. I Norge er

Sandnes ordfører, Stanley Wirak hilser Magnus Carlsen velkommen til skole-lag turneringen som foregår i Sandnes.

SV-politiker Bård Vegard Solhjell en som har engasjert seg sterkt for sjakk i skolen. I 2015 var Solhjell med å arrangere et møte på Stortinget med Magnus Carlsen og Garry Kasparov, den russiske stormesteren som tronet verdenstoppen i over 20 år. Altibox Norway Chess var også invitert for å fortelle om arbeidet de har gjort inn mot skoler og barn. Agendaen for møtet var nettopp mulighetene for sjakk i skolen. Solhjell beskriver seg selv om svært personlig engasjert i nettopp dette arbeidet, og mener sjakk har veldig mange gode egenskaper som er bra for barns læring.

– Sjakk i skolen har nå blitt introdusert i mange land. I for eksempel i Armenia og de Indiske delstater er det faktisk blitt obligatorisk. Også mange vestlige land har frivillig tatt i bruk sjakk i undervisningen, forteller han og nevner eksempler som USA, Storbritannia, Tyskland og Spania.

– Det er og mye god forskning på effektene av å spille sjakk. For alle som spiller sjakk selv virker nok dette åpenbart, men sjakk er veldig bra for å trene hukommelsen. Dessuten får man enormt god konsentrasjon. Kommer man inn i et rom fullt av sjakkspillende mennesker vil man nok utenfra bli forbauset over konsentrasjonsnivået.

Solhjell drar også paralleller til matematikken, og fastslår at sjakk er utmerket trening for å øve seg på å tenke logisk.

– Videre er det også god konsekvenstrening, nemlig det at man

må tenke på hva motstanderen gjør hvis man gjør et trekk også videre. Man er nødt til å tenke flere trekk fram. Sjakk har rett og slett mange egenskaper som er viktige i tilfeller hvor man skal tilegne seg kunnskap, oppsummer han. ■

Drømmen om livet på
sjøen – i egen båt....

Lekre seilbåter
fra 24 til 63 fot

www.dufour.no

ALUCRAFT

Robuste skjærgårdsjeper fra
16 til 24 fot...som tåler en støyt

www.alucraft.no

EXPLORER
MOTOR YACHTS

Ekklusive Trawlere
fra 40 til 62 fot

www.w-yacht.no

Kontakt oss på

tlf 4000 4933

eller

post@w-yacht.no

W~YACHT

Stavanger konserthus 5. - 17. juni 2017

GK Gruppen AS - Foto: Stavanger konserthus / Jiri Havran / Bo Radulif, Team Carlsen

Det kreves topp innsats av verdens beste sjakkspillere. Da må vi sette tilsvarende krav til luften de puster.

Akkurat som en verdensmester trenger ren og frisk luft for å yte maksimalt, er godt innneklima også viktig for å oppnå gode arbeids- og produksjonsmiljøer i næringsbygg.

GK har levert energieffektiv og innovativ løsning for behovsstyrt ventilasjon, kuldeanlegg og byggautomatisering til Stavanger konserthus hvor Altibox Norway Chess avholdes, 5. - 17. juni 2017.

Stavanger konserthus oppvarmes og kjøles ved hjelp av fjernvarme og fjernkjøling, som leveres fra felles energisentral lokalisert i parkeringsbygget. GK utfører også service og vedlikehold av nær sagt all teknikk i konserthuset.

GK - smarte løsninger for smarte folk

GK er en totalteknisk entreprenør og servicepartner: Vi tilbyr rådgivning basert på inngående produktkjennskap og flere tiårs driftserfaring, ledende teknologi og en lang rekke smarte løsninger som bidrar til betydelige energi- og miljøgevinster i kombinasjon med optimal komfort for byggets brukere. Vi er tilstede lokalt i hele Norge, Sverige og Danmark, og vi har fordelen av et bredt støtteapparat med teknisk kompetanse på høyeste nivå.

Ventilasjon | Byggautomasjon | Kulde | Rør | Elektro

STOLT SPONSOR AV

altibox **NORWAY**
CHESS

GK INNEKLIMA AS, Luramyreveien 17, 4313 Sandnes. Tlf: 51 81 59 00 - www.gk.no

– for et bedre miljø

stavanger-forum.no

「Du kan fint gå med
høye hæler i Lysefjorden」

Vår fleksible konferansesal, Lysefjorden,
kan romme alt fra 100 til 750 gjester -
med både stiletthæler og joggesko. Andre
saler kan romme opptil 8000 mennesker.

Ta kontakt med oss på 51 59 81 00 for å
finne en løsning som dekker ditt behov.

Oktan Stavanger Foto: Emilio Ashley

Mens du sitter
der kan du like
gjærne fikse
pensjonen
din på
sr-bank.no

Jeg er år

Andre på din alder
sparer 500 kr/mnd.
i pensjon.

SpareBank **1**
SR-BANK

SpareBank **1**
SR-BANK

Sjakkeliten blir bønder for en dag

Er vinnerinstinktet like sterkt når verdens smarteste mennesker skal konkurrere i å melke kyr eller kjøre traktor? I regi av sponsor, Felleskjøpet Agri, skal sjakkeliten settes på den store manndomsprøven på en gård nær Stavanger sentrum.

TEKST: FELLESKJØPET AGRI

9. juni er en fridag for spillerne og tradisjonen tro vil denne dagen fylles med aktiviteter utenfor sjakkbrettet. Siden slutten av 2016 har sjakk, med Magnus Carlsen i spissen, og Felleskjøpet Agri vært tett assosiert med hverandre. Dette startet med at Carlsen spilte hovedrollen i reklamefilmen «En bonde fra eller til...» som har rullet på norske TV-skjermer siden september 2016. Ekstra oppmerksomhet fikk filmen og samarbeidet da reklamefilmen gikk seirende ut av TV 2s «Gullfisken» i fjor.

SPONSER BONDEN

Til årets Altibox Norway Chess-turnering er samarbeidet i høyeste grad levende og Felleskjøpet er bondesponsor i turneringen.

– Bonden er en naturlig, felles kobling i dette samarbeidet. Carlsen har selv uttalt at «bonden er sjakkens sjel» og for Felleskjøpet er bønder sjelen i vår virksomhet. Nå tar vi vårt sjakkengasjement og samarbeid med Carlsen et skritt videre og inviterer

verdens beste sjakkspillere ut i bondens element, sier Gro Tvedt Anderssen, kommunikasjon- og markedsdirektør i Felleskjøpet Agri.

I BONDENS SKO

Verdenssjakkens fremste utøvere skal altså være bønder for en dag, og konkurrere i ulike bondeaktiviteter. Hver spiller får en bonde som mentor før og under konkurransen. Bonden vil gi verdifulle råd og tips til sin spiller mens han konkurrerer om å bli den beste bonden.

– Vi gleder oss stort til denne dagen. Dette skal først og fremst være moro for spillerne, samtidig som det kan illustrere ferdigheter og kompetanse som kreves for å løse daglige gjøremål på en gård. Vi kan si så mye som at Magnus Carlsen har en drøm om å kjøre traktor, og er det noe vi kan og noe vi er kjent for, så er det traktorer fra John Deere, sier Anderssen.

Sender alt direkte på Facebook

«Bonde for en dag» under Altibox Norway Chess vil ikke være en offentlig åpen aktivitet, men det vil dekkes godt i mange kanaler.

– Grunnet en rekke hensyn som må ivaretas, har vi valgt å ikke legge til rette for et fysisk publikum på denne aktiviteten. Når det er sagt vil det være medier til stede, samt egne ressurser på film og foto. Arrangementet vil også sendes direkte på Felleskjøpet Agris Facebook-side. Alt skal fanges, så følg med i relevante kanaler denne dagen og i tiden som følger, sier Benedicte Westre Skog, prosjektleder i Altibox Norway Chess.

Som hovedsponsor vil Felleskjøpet være synlig gjennom

hele turneringen med forskjellige aktiviteter.

– Ikke bli overrasket om du ser mennesker i grønt og gult som i utgangspunktet ikke hører hjemme i turneringen. Kanskje de til og med dukker opp ved noen av spillebordene for å ta et trekk, eller arrangerer forskjellige kåringer. Tiden vil vise, avslutter Gro Tvedt Anderssen, kommunikasjon- og markedsdirektør i Felleskjøpet Agri.

Stavangerregionen Havn og Risavika Havn står bak Westport – det viktigste logistikk-knutepunktet til og fra Vestlandet.

Vårt mål er å gjøre sjøveien mer attraktiv enn landeveien!

WESTPORT
Stavanger

Tlf: 51 71 59 30

KNOKS 'AN
SÅ FÅR AN NYTT LIV

95%
Hos oss blir 95% av bilen din gjenbrukt eller gjenvunnet.

VRÅKPAKT & GJENBRUK KUN HOS

KNOKS
BILDELER AS

STENA

www.knoks.no

Kina dominerer på kvinnefronten

Med verdens beste kvinnelige sjakkspiller Hou Yifan, og regjerende verdensmester for kvinner, Tan Zhongyi, har Kina per 2017 markert seg som ledende på kvinnefronten.

TEKST MAREN STANGELAND

HOU YIFAN

Kina har de siste tiårene utviklet seg til en mektig sjakknasjon, spesielt på kvinnesiden. Det olympiske kvinnelaget tok gull i 2016, i tillegg til sølvmedalje i 2010, 2012 og 2014. Videre har Kina hatt 8 kvinnelige verdensmestere siden 1991, deriblant Hou Yifan som er rangert som verdens beste kvinne. Bare tolv år gammel spilte Hou Yifan sitt første VM for kvinner, som den yngste noen sinne. Videre ble det imponerende stortalentet tidenes yngste kvinnelige stormester i en alder av 14 år seks måneder, og er én av tre kvinner som har vært rangert som topp 100 beste spiller i verden (August 2014, FIDEs ratinglister). I dag er det bred enighet om at Hou Yifan er verdens beste kvinnelige sjakkspiller, og på FIDEs ratnglister ligger hun cirka 50 ratingpoeng foran nummer to, Ju Wenjum. Senest i april skapte sjakk-dronningen stortrøbbel for selveste Magnus Carlsen. Under super-turneringen Grenke Chess Classic i Nederland så det mørkt ut for Carlsen da Yifan Hou var nær en sensasjonell seier mot verdenseneren. Yifan overså imidlertid den avgjørende varianten og Carlsen reddet dermed remisen med et nødsrik.

VM FOR KVINNER 2017

Et annet navn man bør bite seg merke i blant de kinesiske talentene, er 26 år gamle Tan Zhongyi. I mars gikk Tan Zhongyi til topps i VM i Teheran og er dermed ny regjerende verdensmester for kvinner. Den unge kineseren vant sitt første verdensmesterskap allerede i 2000, da hun deltok i VM for

Kvinnelig verdensmester, Hou Yifan. Foto Peter Doggers, chess.com

Pia Cramling. Foto Lennart Ootes

ungdoms jenteklasse under 10 år. I årets VM for kvinner var hun ranket som nummer ni og overrasket dermed stort med å utklassere sine motstandere. VM for kvinner 2017 spiltes som en knockout-turnering med 64 deltakere, hvor hvert parti teller for å ikke bli slått ut. I finalen møtte Zhongyi 25 år gamle Anna Muzychuk fra Ukraina, og vant til slutt 3,5-2,5 i en kombinasjon av klassisk, hurtig- og lynsjakkpartier.

Den eneste nordiske deltakeren i VM var den svenske stormesteren Pia Cramling. Cramling har siden 1980-tallet vært en av verdens sterkeste kvinnelige sjakkspillere, og har ved tre anledninger vært rangert som nummer én på FIDEs verdensranking. Som nevnt spilles VM for kvinner med utslagskamper, noe Cramling kan fortelle til Altibox Norway Chess at hun trives svært godt med.

Formatet med utslagskamper er noe jeg virkelig liker. Hver runde man går videre føles veldig bra og er en suksess.

Cramling har ennå ikke lyktes i å bli verdensmester blant kvinner, men er likevel fornøyd med prestasjonene i årets mesterskap.

Jeg er fornøyd med hvordan det gikk i år, jeg vant mine to første kamper men tapte mot Alexandra Kosteniuk i tredje runde. Jeg kjempet likevel godt og hadde gode sjanser. I det andre playoff-spillet tapte jeg i en vunnet stilling og røk dermed ut.

KONTROVERSER RUNDT ÅRETS MESTERSKAP

Det vakte stor oppsikt da det ble bestemt å legge verdensmesterskapet for kvinner 2017 til Iran, og flere sentrale toppspillere valgte å boikotte på grunn av landets påbud om blant annet hijab. Tidligere verdensmester Mariya

Mariya Muzychuk. Foto Lennart Ootes

Muzychuk var en av flere som valgte å boikotte årets mesterskap:

Det er helt opplagt at dette landet ikke egner seg for et så stort og prestisjefyllt mesterskap. Det er også urettferdig at de som nekter å reise til Iran og bære hijab mister retten til å spille om en VM-tittel, uttalte Muzychuk til Chess24.

Også georgiansk-arrangørland. Pakidze-Barnes bærer tittelen U.S. Women's Chess Champion, men nektet å delta i årets VM for kvinner da hun ble klar over situasjonen i Iran. Pia Cramling forteller til Altibox Norway Chess at hun forstår dem som valgte å boikotte årets mesterskap i Teheran.

Anna Muzychuk. Foto Lennart Ootes

Selv var hun svært usikker på om hun skulle reise til samme by, i forkant FIDE Grand Prix året før. I år var hun imidlertid ikke i tvil.

Hijab er for meg et symbol på kvinneundertrykkelse, men etter å ha spilt i Iran selv er bildet mitt blitt mer nyansert. Jeg føler at min måte å støtte kvinner i Iran på er å dra dit og delta i sjakkturneringer som for eksempel VM. Slik kan man oppfordre til sportslige møter mellom kvinner fra ulike kulturer, og bidra til fokus på sjakk for kvinner i Iran. Flere sa også til meg at de var glade for at jeg kom, og ikke valgte å bli hjemme, forteller hun. ■

Tan Zhongyi. Foto Lennart Ootes

NEW MENU

KITCHEN & TABLE

**GREEN IS GOOD, GREEN IS
TASTY AND NOW A BIG PART
OF OUR NEW MENUS!**

**TRY IT YOURSELF!
DURING NORWAY CHESS 5-17 JUNE WE
ARE OFFERING A 2-COURSE MEAL
FROM JUST 295,-.**

KITCHEN & TABLE

MADLA

BY MARCUS SAMUELSSON

KITCHEN & TABLE

SOLA

BY MARCUS SAMUELSSON

husene folk
snakker
om

SE ALLE VÅRE FLOTTE BOLIGER FRA QUADRA-SERIEN

DRØMMEHUSET

MILANO

**BESTILL
GRATIS
HUSKATALOG**

boligpartner.no

Drømmer du om å bygge et nytt hus som tilpasses akkurat dine ønsker og behov? Velger du BoligPartner kan du være trygg på at du får kvalitetshjelp gjennom hele byggeprosessen – det handler om å realisere din husdrøm!

Vi i BoligPartner Stavanger ønsker å skape et moderne hjem for deg og familien. Ta kontakt for en husprat.

VI FLYTTER TIL NYE LOKALER, OG FRA 1. JUNI FINNER DU OSS I STOKKAMYRVEIEN 13

Guttorm Skretting
Daglig leder
guttorm.skretting@boligpartner.no
Telefon: 982 85 745

Jostein Moene
Boligkonsulent
jostein.moene@boligpartner.no
Telefon: 918 65 859

Trude Kosmo
Salgskordinator/kontorleder
trude.kosmo@boligpartner.no
Telefon: 455 03 457

BoligPartner

Vishy Anand møtte Magnus Carlsen til VM duell igjen i Sochi i 2014, denne gang som utforder. Foto: New in Chess

Kandidatturnering og annet krøll

Hvorfor er det bare to spillere med i VM, og hvorfor har ikke Magnus fått spille kandidatturneringen siden 2013?

TEKST MAREN STANGELAND

For en relativt fersk sjakkentusiast kan det være forvirrende å holde tritt med Magnus Carlens mange prestasjoner. Det er i stor grad mediene som bestemmer hvilke turneringer den alminnelige norske fanskaren kan følge med hakeblikk og dype analyser gjennom TV-skjermen, og hvilke som ender opp i mindre enten oppstemte eller skuffende overskrifter. Ekspertene i studio svarer rett som det er på innsendte spørsmål til den store gullmedaljen, men mye går en hus forbi likevel: Hvorfor er det bare to spillere med i VM? Hvorfor har ikke Magnus fått spille kandidatturneringen siden 2013, og hva betyr egentlig Altibox Norway Chess midt oppi det hele?

Som første norske superturnering i Norge og den eneste i Norden, inviterer Altibox Norway Chess en gruppe helt øverste elitespillere bestående av både tidligere, regjerende og ikke minst potensielt kommende verdensmestere. Superturneringen som har blitt arrangert i Stavangerregionen siden 2013 er et relativt nytt tilskudd i kategorien private og viktige sjakkturneringer, som på kort tid har rukket å etablere seg som en av

verdens desidert sterkeste. Andre eksempler innenfor samme kategori er Tata Steel Chess og London Chess Classical, som i likhet med Altibox Norway Chess samler verdens aller beste sjakkspillere. Begrepet superturnering sier noe om kvaliteten på deltakerlisten, som må være av helt øverste klasse. Likevel skiller disse turneringene seg ganske markant fra kampen om verdensmestertittelen.

På tross av all forvirringen: De fleste har nok fått med seg at dagens verdensmester heter Magnus Carlsen. Hele konseptet om en verdensmestertittel i sjakk startet på midten av 1800-tallet, men det skulle gå nesten hundre år før mesterskapet ble ordentlig formalisert. Frem til 1948 ble VM-kamper arrangert nokså sporadisk og dessuten privat mellom de to beste spillerne. Dette innebar at kandidatene selv måtte finansiere matchen, ofte ved hjelp av innsats fra folk som ønsket å vedde om resultatet. Fra denne perioden er legender som Emanuel Lasker, Wilhelm Steinitz og Alexander Alekhine verdt å nevne. Partiene og spillestilen deres analyseres og inspirerer fortsatt sjakkspillere verden over den dag i dag.

I etterkant av andre verdenskrig kom FIDE (World Chess Federation) på banen og utviklet et mer regelmessig

Magnus Carlsen i møte med utforder Sergey Karjakin i VM i New York 2016. Foto: New in Chess

system, noe som fungerte nokså knirkefritt frem til 1993. På dette tidspunktet uttrykte regjerende verdensmester, Garry Kasparov, sammen med hans utforder, engelske Nigel Short, en så sterk misnøye med FIDEs opplegg at de brøt med organisasjonen til fordel for en egen nyopprettet ordning: det «klassiske verdensmesterskap». Frem til 2006 eksisterte det derfor to ulike verdensmesterskap, noe som gjør det litt ekstra komplisert idet man skal diskutere verdensmestere i løpet av denne tretten år lange perioden. Den «klassiske» verdensmestertittelen ble nemlig først holdt i syv år av Kasparov før han mistet den i kampen mot Vladimir Kramnik i 2000, mens på den annen side ble FIDEs verdensmestertittel holdt av seks ulike spillere i nøyaktig samme periode (bla. to kjente navn fra Altibox Norway Chess; Veselin Topalov og Vishy Anand).

Kasparov har i ettertid innrømmet at han har angret på valget om å bryte med FIDE. En sammenslåing av de to

mesterskapene i 2006 førte til noe krøll og uenighet de neste par årene, men endte til slutt opp med den tvekampen vi kjenner i dag: En tolv runders match mellom to spillere, førstemann til 6,5 poeng vinner, den regjerende mester mot utforderen.

Utforderen kvalifiseres gjennom kandidatturneringen, hvor åtte spillere skal spille om utforderrollen. I denne turneringen får man gjerne litt ekstra action. Grunnen er at det i bunn og grunn er kun førsteplassen som virkelig gjelder: Det er bare vinneren av kandidatturneringen som får være med å kjempe om verdensmestertittelen. Dermed blir det gjerne litt mer aktiv sjakk og litt færre remiser enn hva vi ser i for eksempel Altibox Norway Chess og andre sterke turneringer. Alle møter hverandre to ganger hver, én gang med hvit og én gang med sort.

Den regjerende verdensmesteren spiller ikke denne turneringen, da han er allerede kvalifisert til matchen som typisk er et halvt år senere. Magnus Carlsen vant kandidatturneringen i 2013 som 22-åring og beseiret senere regjerende verdensmester Vishy Anand samme år. Siden den gang har han forsvart tittelen to ganger (i 2014 mot Anand og 2016 mot Karjakin). Grunnen til at Magnus ikke lenger får spille kandidatturneringen, er altså nettopp fordi det kjempes om sjansen til å utfordre ham om VM-tittelen. Men når Altibox Norway Chess går av stabelen i Stavanger, kan han nok en gang innta førersetet. ■

SJAKK PÅ TV: Fra utenkelig idé til enorm suksess

NRK, TV 2 og VG TV satser i dag stort på sjakk til hundetrusener av norske TV-seeres begeistring. Altibox Norway Chess har siden oppstartsåret vært med på sjakkens renessanse og banet vei da TV-konseptet i utgangspunktet virket smalt og nesten banalt.

TEKST MAREN STANGELAND

Sport, kunst eller vitenskap. Uavhengig av definisjonen har interessen for sjakk lenge vært tilegnet dem som selv behersket spillet med de sorte og hvite brikkene. De siste fem årene har imidlertid en norsk verdensmester, innovative live-sendinger og en folkelig tilnærming gjort sjakk til en enorm TV-suksess. I et finurlig møte mellom klassiske sportssendinger og trenden «sakte-TV» har sjakkssendinger blitt en publikumsfavoritt blant det norske folk. TV-kanalene NRK, TV 2 og VG TV har alle lyktes i å fengse seerne til skjermen både under VM og andre sjakkturneringer. Etter et par års utfoldelse har kanalene gått i noe ulike retninger, hvor VG og TV 2 på mange måter har blitt ytterkanter: Hvor førstnevnte satser sterkt på bredde i både gjester og underholdningsinnslag, har sistnevnte valgt et sterkere fokus på det rent sportslige. Samtlige av de forskjellige sjakkstudioenes suksessfaktorer har likevel en tydelig fellesnevner: Et live-studio fylles opp med et knippe pedagogiske eksperter, en rutinert programleder med den «uvitende» seers perspektiv, interaktiv kommunikasjon med seerne (bla. ved bruk av Twitter), og ikke minst intuitive pekepinner på spillets gang i form av «pil» eller prosent.

ENGASJERTE SEERE

Selv om sjakkfeberen har herjet en stund nå, når seertallene stadig nye høyder.

Analysesjef i NRK, Kristian Tolonen, forteller til VG at over 200.000 mennesker i snitt så hvert eneste minutt av statskanalens sjakk-sendinger under VM i 2016. Hele 764.000 seere fulgte Magnus Carlsen da han sikret seg verdensmestertittelen for tredje gang i siste runde. Tolonen karakteriserer sjakk som en nykommer i kategorien «publikumsidrett» på samme linje som flere av landets vinteridretter. Tolonen understreker at et snitt på 200.000 seere ikke er spesielt imponerende for en halvtimes, mens det for en sending på syv-åtte timer er helt vilt. Sleng i tillegg på seks timers tidsforskjell, og følgelig partier som passerer midnatt i norsk tid.

– Da må man anta at de er ganske engasjerte, konkluderer Tolonen til VG.

SAMMENLIGNER MED TOUR DE FRANCE

Idéen om at tankesporten sjakk skulle bli Norges nye TV-suksess virket imidlertid ganske utenkelig for bare noen få år siden. Kjell Madland, styreformann og grunnlegger av Altibox Norway Chess, så likevel sjakkens TV-potensiale allerede i superturnerings oppstartsår. Han ser tilbake på innsalgfasen:

– Vi hadde tro på at dette var et spennende konsept og noe helt nytt. Vi visste at det var mange seere på web og at interessen var voksende for sjakk. Vi hadde også tro på at folk ville like dette siden nordmenn liker å «bryne» seg litt, tenke selv, samt at sendingene kunne

fylles med mye annet spennende slik det ble gjort med for eksempel Tour de France, forteller Madland og peker på TV-medienes økende behov for å utvikle nye konsepter.

– Sjakk er perfekt for mange flere flater som PC, nettbrett og mobil. Det er her TV må lykkes fremover for å vinne konkurransen om markedet.

Allerede i 2013 begynte Kjell Madland sammen med styremedlemmer i Altibox Norway Chess, Frode Sømme og Jøran Aulin-Jansson, å avtale møter med både VG TV, NRK og TV 2. Han forteller at mye tid ble lagt i å få til samtaler og møter. Madland benyttet seg både av kontakter fra sin tid i Bryne FK, og direkte telefonsamtaler for å lokke nøkkelpersoner til møtebordet.

– Deretter viste vi til hvor stort sjakk var ute i verden og den voksende interessen hjemme. I tillegg gikk det fort mot at Magnus Carlsen skulle kjempe om en VM-tittel, og da ville interessen bli betydelig større.

BETYDNINGEN AV VM

Ratingtall og sammenligninger på tvers av idretter kan virke både forklarende og forvirrende. En verdensmestertittel derimot, snakker for seg selv. NRK og VG TV dekket den første VM-kampen mellom Carlsen og Anand i 2013. To viktige ting skjedde: Norge fikk en ny verdensmester og TV-kanalene opplevde en uventet seersuksess. Cirka en halv million seere fulgte den første VM-matchen, men ville disse være åpne

for mer? Kjell Madland og de to andre styremedlemmene visste at de ble nødt til å spille på flere strenger ved innsalget av Altibox Norway Chess.

– Det var viktig for oss å poengtere at dette ville bli en av tidenes sterkeste turneringer i hele verden. Dette hadde stor betydning i innsalget til både TV, sponsorer, publikum og spillerne selv. Videre var det viktig å gjøre det enkelt for dem ved at vi selv sto for all produksjon av bilder, brett osv. Selv skulle de kun produsere studiobildene.

Madland skildrer den umiddelbare responsen fra TV-kanalene som todelt: På den ene siden var de fleste nysgjerrige og syntes ideen var spennende. På den andre siden var det stor tvil rundt prosjektets lønnsomhet, og hvor stor seerinteressen blant det norske folk egentlig ville være.

– Vi hadde mange ideer om hva som kunne sendes, blant annet dette med at vi planla å benytte spektakulære spillesteder, noe som slett ikke har vært vanlig i sjakk.

BROBYGGING

Til slutt gikk både VG TV og TV 2 med på ideen, med nærmest uventet stor suksess. Siden 2014 har samtlige utgaver av Altibox Norway Chess, samt to ytterlige VM-matcher, VM-kvalifiseringer, VM i hurtig- og lynsjakk, OL i Tromsø, og mange flere sjakkturneringer vært å se på norske TV-skjermer. En som har gjort seg opp noen tanker om sjakkens braksuksess på

Kaja Snare intervjuer Magnus Carlsen under Altibox Norway Chess 2016

TV 2 studio. Fra venstre: Fin Gnatt, Magnus Carlsen, Ellen Carlsen og Hans Olav Lahlum

TV er forfatter, SV-politiker og sjakk ekspert Hans Olav Lahlum.

– En periode tenkte man at alt må gå fort, ellers vil ingen se på. Men det er jo feil. Jeg tolker denne sjakkinteressen som en del av en trend hvor litt lengre, dypere ting har fått en renessanse, og sakte-TV har blitt en trend, forteller han til Aftenposten. Sakte-TV har vært en megatrend i Norge siden NRK sendte programmet Bergensbanen, og senere live-dekning av Hurtigruta. Begge hendelsene fikk stor oppmerksomhet i både norske og utenlandske medier.

– Sjakk fikk nok en sjanse på TV fordi vi har en norsk utøver i verdenstoppen. Men når sjakken ble der

og fikk appell slik vi har sett nå, har det å gjøre med at vi har det jeg kaller brobyggere: Folk som kan nok sjakk til å si noe fornuftig om det, samtidig som de snakker så folk flest forstår.

Lahlum erkjenner at han nok selv har vært en av brobyggerne med hans hyppige TV-opptredener særlig i VGs studio, men viser også til mange andre dyktige kommentatorer i både TV 2 og NRK som han mener har bidratt til å «avmystifisere sjakken».

SJAKKNATT

Kaja Snare har vært en av dem som har fått være med å utvikle den norske

programlederrollen i et sjakkstudio. Programlederen har fått ros fra både sjakk eksperter og fans for sin publikumsvennlige tilnærming og særegne evne til å stille gode og relevante spørsmål. I likhet med mange andre nordmenn fulgte hun den første VM-matchen til Magnus Carlsen som TV-seer, og beskriver seg selv som umiddelbart fascinert.

– Jeg tror det som fascinerte meg var hvordan man klarte å vise frem sjakk som sport, med spenningen og nerven det innebærer, selvfølgelig blandet med det faglige, levert av originale og herlige sjakkspillere.

Som fersk TV 2-reporter fikk Snare være med å jobbe med sjakkssendinger helt i startfasen. I 2015 ledet hun «Sjakknatt med Magnus Carlsen» fra direktesendt studio i en glassboks på Karl Johan sammen med verdensmesteren selv. Samme år ledet hun også TV2s studio i Stavanger under Altibox Norway Chess. Snare skryter av TV 2s satsning, og mener kanalens fremste suksessfaktor har vært å finne passende eksperter, deriblant flere norske stormestere som for eksempel norgestoer Jon Ludvig Hammer.

– Disse har klart å fenge seerne med en blanding av ekspertise, humor og historiefortelling. I tillegg har TV 2 vært flinke til å utvikle nyvinninger som prosent, skrifteboks og god grafikk. Nå gleder jeg meg bare til pulsmålere!

I oktober i fjor ble det kjent at Kaja sluttet i TV 2, men at den unge reporteren var langt i fra ferdig med sjakken av den grunn. 26-åringen ble i fjor headhunted av Agon, arrangørene av sjakk-VM 2016, til å dekke VM-kampen i New York. Snare tror hovedgrunnen til at TV-publikumet fenges av sjakk er fordi det er en annerledes sport som til en viss grad måler intelligens.

– Du får selv ta del i mysteriet, lære og komme med forslag til ekspertene. I tillegg er det en enorm spenning og fantastiske mennesker.

RENDYRKET KONKURRANSEPERSPEKTIV

Også TV 2s sportsanker Fin Gnatt har vært med på sjakkens TV-utvikling helt fra start. I 2013 fulgte han NRK og VG TVs dekning av VM i Chennai, og så raskt mulighetene sjakk hadde på TV-skjermen.

– Vi lagde en sending fra det avgjørende partiet, og lærte gjennom dette hva vi syntes fungerte og hva vi kunne forbedre.

Gnatt forteller at han alltid var positiv til idéen om å dekke sjakkpartier på TV. Også han refererer til konseptet sakte-TV.

– I begynnelsen tenkte vi litt likt som NRK og VG TV at det måtte være en del innslag og alternative gjester for å piffe opp sendingene og partiene. Jo mer erfaring vi har fått med sjakkssendinger, jo mer har vi gått i retning av å rendyrke selve konkurranseperspektivet, og ikke ha med for mye som distraherer fra det rent sportslige.

AVGJØRENDE VERDENSENER

Gnatt forteller at ettersom sendeflatene innbyr til interaktivitet med seerne, ønsker TV 2 å styrke og videreutvikle kommunikasjonen med seerne og innsendere underveis.

– Jeg tror noen av de viktigste suksessfaktorene til TV 2 har vært engasjerte og pedagogiske sjakk eksperter, interaktivitet med seerne, lett forståelig grafikk og respekt for sjakken. Altså spenningen som ligger i ventingen og de avgjørende øyeblikkene, med andre ord fokus på det rent sportslige.

Likevel understreker den rutinerte sportsankeren at han er helt overbevist om hva som har vært suksessfaktor nummer én:

>>>

“Jeg tolker denne sjakkinteressen som en del av en trend hvor litt lengre, dypere ting har fått en renessanse, og sakte-TV har blitt en trend

Hans Olav Lahlum, TV er forfatter, SV-politiker og sjakk ekspert

Gaute Steen spiller sjakk med venner på en kafé på Handelshøyskolen i København

– Magnus Carlsen! Uten en norsk verdensener tror jeg ikke dette ville fenge et stort nok publikum i Norge.

BITT AV BASILLEN

I følge NRKs analyser er sjakkpublikumets kjernegruppe unge og høyt utdannede. På Handelshøyskolen i København sitter en ung, norsk masterstudent som innrømmer å ha blitt bitt av sjakkbasillen. Gaute Steen er enig i Gnatts påstand.

– Sjakk har blitt spennende i seg selv fordi Carlsen spiller. Man heier jo på nordmenn.

Steens sjakkinteresse oppsto i likhet med svært mange nordmenn først rundt Carlsens første VM-triumf.

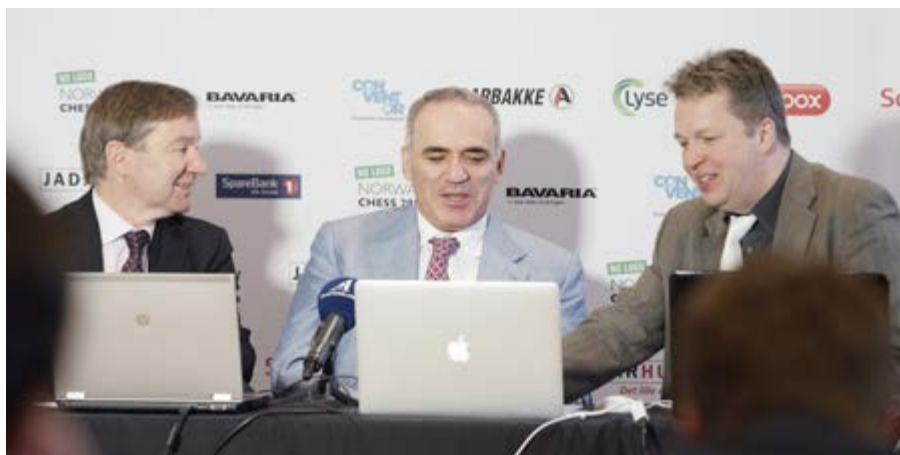
– Jeg fulgte med på TV, men siden det var midt i eksamensperioden ble det mye sjakksending på øret, mimrer han. Siden den gang har Steen fulgt alle TV-dekkede turneringer med stor begeistring. Selv spilte han noen få sjakkpartier som liten, men kunne ikke noe særlig mer enn å flytte brikkene.

– Jeg har nok blitt spesielt interessert det siste halvannet året. Nå følger jeg ikke bare med på Carlsen, men spiller også litt selv på nettet og med venner. Gjerne et par partier om dagen.

MORSOMT OG TILBAKELENT

Gaute forteller at hurtigsjakk foreløpig er favoritten, og klokken stilles ofte til under 15 minutter.

– Jeg er nok litt for utålmodig for

Garry Kasparov besøker Altibox Norway Chess sitt internasjonale studio. Her sammen med kommentatorer Dirk Jan ten Geuzendam og Nigel Short

lange sjakkpartier. Etter litt tenking har jeg ikke så mye mer å tenke på. Ferdigtenkt, ler han. Likevel er 24-åringen svært glad i lange sjakkessendinger, og tror det kommer først og fremst av dyktige kommentatorer. Under en stor turnering bytter Gaute gjerne innom flere kanaler, men innrømmer at VG TVs sjakkessendinger er favoritten.

– Jeg synes de holder det aller mest nerdete, også er litt uformelle i stilen. Spesielt er Simen Agdestein og Jon Ludvig Hammer en veldig morsom duo. De tillater mye av «nerdeheten» og er veldig tilbakelente. Men på den annen side er NRK og TV 2 gjerne litt flinkere til å holde sjakkekspertene i tøylene, sånn at oss «vanlige folk» også henger med.

Blant mange folkekjære sjakkekspertene peker Gaute spesielt ut en personlig favoritt: Ellen Carlsen, Magnus Carlsens eldre søster.

– Ellen Carlsen er veldig flink til å skjønne når seerne trenger en forklaring på variantene som for eksempel Hammer og Agdestein legger ut om. Hun utgjør en god balanse, uten at det blir overforklarende.

HØY PULS AV «PILA»

På tross av at sjakk er en langsom og utad ganske stillestående sport, mener Gaute at TV-kanalene har knekt koden for å skape god underholdning:

– Det blir nesten som å høre på en god podcast: Du kan både følge nøye med, men så kan du også bare ha på en

sending i bakgrunnen. Ja, kanskje til og med selv spille et sjakkparti.

Et eventuelt påbegynt sjakkparti må imidlertid settes på pause når «pila» eller den prosentvise framstillingen av spillernes overtak gjør brå vendinger.

– Det blir veldig spennende i kritiske stillinger. TV-sendingene får nesten en egen styrke ved at de i studio ikke alltid følger helt med eller forstår hva som foregår. Computerne kan for eksempel gjøre ville hopp, men enkelte ganger er det misvisende. Som seer oppleves det derfor mange ganger som at man prøver å finne ut hva som skjer sammen med de i studio.

Steen peker også på at utlandet henger bak Norge på dette området. Da det ble vanskelig å streame norske sendinger fra Danmark, forteller den ferske sjakkentusiasten at han ikke på langt nær fikk samme seeropplevelse av de utenlandske mediene. Han mener disse i større grad henvender seg til sjakkspillere over et visst nivå, og når dermed ikke ut i bredden slik de norske TV-kanalene har fått til.

Under årets Altibox Norway Chess kommer verdens ti sterkeste spillere, og supertureringen blir dermed historisk. TV 2 stiller med studio, og Gaute ser fram til å følge spenningen i Stavanger. Denne gang er eksamensperioden heldigvis over før startskuddet går.

– Jeg gleder meg kjempemasse, og skal se så mange timer som mulig! ■

Velkommen til Ålgård og Coop Gjesdal

Amfi Ålgård

Man – Fre 08:00 – 22:00

Lørdag 08:00 – 20:00

Ålgårdsheia 2

Man – Fre 07:00 – 23:00

Lørdag 07:00 – 21:00

Søndagsbutikk 10:00 – 22:00

Ålgårdsheia 2

Man – Fre 07:00 – 21:00

Lørdag 07:00 – 18:00

Mini-Sjakkskolen

Er du en av de som følger med på pila under sjakksendinger på TV, men som ikke kan selve spillet?

TEKST LINE JIN JØRGENSEN

Det er ikke veldig vanskelig å lære seg å spille sjakk. I denne mini-sjakkskolen vil du kunne mestre grunnleggende sjakkregler. Ved å lære deg dette vil du ha mer forståelse for sjakk når du spiller med venner og bekjente eller om du følger med sjakk på TV. Kanskje skal du innom et av arrangementene til Altibox Norway Chess? Da er disse kunnskapene gode å ha. Ha et tomt sjakkbrett foran deg med brikkene ved siden av brettet, sett brikken på brettet og beveg den når du får beskjed om det. Da får du «ballfølelse» for brikkene. 1-2-3 da starter vi!

TÅRN

Sett tårnet i et felt på midten av brettet. Tårnet går i en pluss tegn eller et kors. Det vil si den kan bevege seg framover, bakover og til begge sidene. Prøv så å beveg på tårnet. Tårnet går så langt det vil så lenge det ikke står en brikke i veien. Med tårnet kan man ta motstanderens brikker, men man kan ikke ta sine egne brikker. Denne regelen gjelder alle brikker, at man kan slå motstanderens sine brikker, men ikke sine egne. Tårnet er den nest beste brikken og er verdt fem poeng.

SPRINGEREN

Springeren eller «hoppe hesten» er den eneste brikken som kan hoppe over andre brikker. Springeren er verdt tre poeng og den er verdt like mange poeng som løperen. Det er flere teknikker for å flytte hesten, vi lærer denne metoden: Ta i springeren som du har satt midt på brettet, flytt den to skritt fram slik at den lander til venstre eller høyre. Altså to + et skritt. Eller, beveg springeren to skritt til siden slik at den lander på feltet framfor eller bak. Mønsteret som springeren kan flytte blir en L eller en T. Kan man ta

flere brikker samtidig med hesten? Nei, det går kun an å ta en brikke om gangen i sjakk.

LØPER

Løperen går på skrått (diagonalt) i alle retninger. Ser du mønsteret som løperen kan bevege seg i? Løperen kan gå som en X. Sett løperen på et hvitt eller svart felt i midten på brettet og beveg på løperen. For å gjøre det enda enklere kan du tenke på løperen som «skråløperen». Står løperen din på et hvitt felt må den flytte seg i hvit bane. Står den på et svart felt må løperen flytte seg i svart bane. Løperen er verdt tre poeng og er like god som springeren som også er verdt tre poeng.

DRONNINGEN

Hvis vi legger sammen bevegelsesmønsteret til løper og tårn, hvilket mønster får vi da? Vi får en stjerne. Dronningen kan bevege seg i alle retninger så langt hun klarer, hun kan bevege seg som en stjerne. Dronningen går som alle brikkene utenom «hoppe hesten», hun kan ikke hoppe over andre brikker slik som springeren (hesten). Sett dronningen på

et felt i midten av brettet og beveg dronningen. Dronningen er den mest verdifulle brikken og er verdt hele ni poeng.

BONDEN

Bonden ser ut som et ett-tall og er verdt ett poeng. Når bonden står på startstreken (se oppstilt Brett i eget diagram) kan den velge om den vil gå ett eller to skritt fram, han kan kun ta to skritt, én gang og det er fra startstreken. Det gjelder alle bøndene. Med bonden har du kun lov til å slå ut motstanderens brikker på skrått. Det er ikke lov å slå framover. Hva skjer når en bonde går helt til andre siden av brettet? Bonden vokser og blir til en annen større brikke. Bonden går ut av brettet og man kan sette inn en dronning, tårn, løper eller springer i stedet for. Vi kan ikke velge en ny konge eller en bonde. Bøndene er de eneste som ikke kan bevege seg fram

og tilbake. De kan kun gå framover. I en sjakk kamp starter man med åtte bønder, så det betyr at vi kan få veldig mange nye dronninger eller andre sterke brikker, hvis bøndene går over til andre siden.

KONGEN

I sjakk handler alt om kongen! Visste du at det ikke er lov til å ta kongen i et vanlig sjakkparti? Kongen må stå i sjakkmatt, da vinner man kampen. Siden det ikke er lov til å ta kongen, hvor mye er han verdt? Her er ingen svar feil. Han kan være verdt ti poeng, femti poeng eller uendelig mye, det bestemmer du selv. Kongen kan bevege seg et skritt i alle retninger. Hvilket mønster får vi da? En mini-stjerne eller en liten firkant om du vil. Sett kongen i midten og prøv og beveg den i ett skritt i alle retninger.

TO SPESIALTREKK

ROKADE

Få kongen i sikkerhet, få kongen inn i huset eller borgen. Kongen og tårnet ditt må være urørt. Det må ikke være noen brikker i veien mellom kongen og tårnet. Det gjelder begge sider der tårnene står. Da kan du ta supertrekket rocade, som betyr å få kongen i sikkerhet. Vi ser for oss at kongen er kommet inn i et hus der den har en vegg foran seg og tårnet på siden. Om man er nybegynner eller erfaren spiller så prøver man alltid å få kongen i rocade. Rokade utgjøres slik: Ta alltid i kongen først, flytt han to skritt til enten venstre eller høyre og så ta i det tårnet som er nærmest kongen, tårnet hopper over kongen og setter seg rett ved siden av kongen, og der har du en rocade.

«EN PASSANT»

Et sjeldent bondetrekk som oppstår når spiller A flytter sin brikke to skritt fram og bonden til spiller B står rett ved siden av bonden som flyttet to skritt opp. Da kan spiller B sette bonden sin på skrått bak bonden til spiller A som flyttet to skritt, og så fjerne vekk den bonden. Dette trekket kalles «En passant» og betyr «i forbifarten» på fransk.

Sjakk-triks

For å bli en bedre sjakkspiller er det smart å lære seg en del triks. De aller fleste kamper i sjakk blir avgjort ved at en av spillerne «bukker» i kampen og motstanderen får inn et genialt trekk. Triksene du nå får presentert vil du få bruk for i dine fremtidige kamper så studer nøye og lær deg disse bildene.

TEKST LINE JIN JØRGENSEN

GAFFEL

En gaffel betyr at det er en brikke som truer minst to av motstanderens sine brikker samtidig slik at man i neste omgang får en av disse brikkene uansett. Motstanderen sin brikke setter gaffelspissene i flere brikker samtidig. Gaffel kalles også dobbeltangrepet når en brikke angriper to brikker. Alle brikkene på brettet kan lage en gaffel. Vi viser et eksempel med springergaffel.

Diagram 1: Springergaffel

Hvit sin springer gir både sjakk i den svarte kongen samtidig som den angriper svart sin dronning. Svart kan ikke ta springeren på f7 og må dermed flytte kongen sin til g8. Etter at kongen har flyttet slår hvit springer dronningen til svart og hvit leder med materiell. 1-0 til hvit.

Diagram 1. Springergaffel

BINDING

En binding er når en brikke blir bundet opp av en av motstanderens sine brikker. Det er to eksempler, en vanlig binding og en ekte binding. Med en ekte binding er kongen involvert.

Diagram 2: En ekte binding

Hvis tårnet til svart flytter står svart sin konge i sjakk. Dermed kan ikke svart sitt

Diagram 2. Ekte binding

tårn flytte fordi det er bundet opp av hvit sin løper i denne stillingen og hvit tar tårnet til svart i neste omgang. 1-0 til hvit.

Diagram 3. En vanlig binding

Diagram 3: En vanlig binding

Hvit sin løper på g5 binder opp den svarte springeren på f6. Flytter den svarte springeren på seg vil den svarte dronningen som står på feltet d8 gå tapt.

SPIDDER

Spidder blir også kalt for spydet eller røntgen. Vi ser for oss at en brikke setter et spyd igjennom to av motstanderens sine brikker. Enten så får du den første brikkene som spydet går igjennom eller så tar du brikkene som står bak. Se diagram 4.

Diagram 4. Tårn spidder

Diagram 4: Tårn spidder

I dette eksempelet setter tårnet en spidder gjennom svart sin konge og dronning. Svart konge må flytte på grunn av sjakk, og hvit tar svart sin dronning etterpå.

SEKKEMATT

Sekkematt blir også kalt sisterads- eller første radsmatt og er kanskje den vanligste matten. Alle sjakkspillere har gått på denne fellen. Kongen er sperret inne av sine egne bønder enten på første raden eller åttende raden, og motstanderen kan sette sjakkematt med tårn eller dronning. Se diagram.

Diagram 5. Sekkematt med tårn

Diagram 5: Sekkematt med tårn

Hvit tårn gir sjakk på svart konge. Svart konge har ingen felter å rømme til og står dermed i sjakkematt. Svart konge er låst inne i en sekk. 1-0 til hvit.

KVELERMATT

I kvelermatt så er det springeren som gir den dødelige sjakkematten. Se diagram.

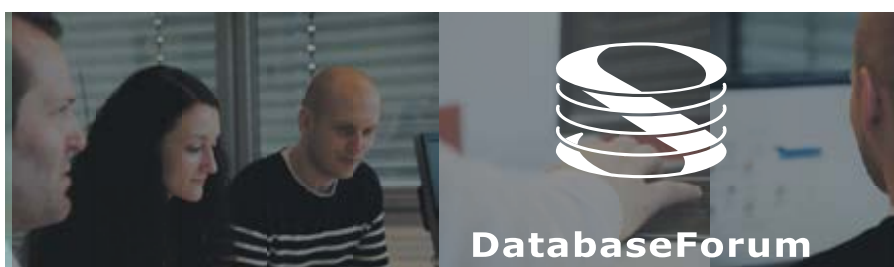

Diagram 6. Kvelermatt med Springer

Diagram 6: Kvelermatt med springer

Hvit sitt tårn og bønder foran kongen sperrer den hvite kongen inne. Den svarte springeren gir sjakk og siden det ikke er noen luftehull for hvit konge så tappes oksygenet og hvit konge står i sjakkematt. 0-1 til svart.

Nå har du lært noen viktige sjakk triks! Det finnes veldig mange gode triks eller feller som ikke fikk plass i denne spalten. For å bli en bedre sjakkspiller er det viktig og kunne disse sjakk mønstrene og flere. Se flere triks i Sjakkskolen med Altibox Norway Chess på TV Vest sin nettside. Både nye spillere og stormestere løser oppgaver med sjakk triks for å bli bedre i sjakk.

Ta kontakt med oss i dag for en for en gratis konsultasjon og driftsplan for ditt databasemiljø.

DatabaseForum er et ledende fagmiljø innen databaseteknologi og Java utvikling. I 2004 ble DatabaseForum etablert med hovedkontor i Stavanger. Gjennom flere års erfaringer med store databasemiljøer, har DatabaseForum opparbeidet solid kompetanse på spesialområdene Oracle og SQLServer.

DatabaseForum tilbyr tjenester innenfor det meste av database relaterte oppgaver, på de fleste plattformer på markedet.

For å sette fokus på viktigheten av sikker drift tilbyr vi nå gratis konsultasjon med forslag til driftsplan og vedlikehold av ditt databasemiljø.

www.databaseforum.no

Sjakk-ord og uttrykk

Sjakkspillere bruker en del ord og uttrykk for hva som skjer på sjakkbrettet. Spiller du ikke sjakk så kan disse ordene være helt gresk for deg. Her kommer noen utvalgte sjakkord med beskrivelse.

TEKST LINE JIN JØRGENSEN

BATTERI

At to eller flere brikker med samme egenskaper og bevegelses mønster står i samme linje. For eksempel når en Dronning og et Tårn står i samme linje. Begge brikkene kan bevege seg framover i for eksempel C-linjen. Dette kalles et Dronning – Tårn batteri.

BUKK

Å bukke i sjakk betyr å tabbe seg ut. For eksempel å glemme å flytte på en brikke som står i slag.

GRAND MASTER - GM

Grand Master eller Stormester på norsk. For å oppnå Grand Master status må man ha vært over 2500 i rating minimum én gang og hatt sterke turneringsprestasjoner. En spiller som vil bli GM må ta tre GM-napp for å bli GM. Et GM-napp betyr at du må ha hatt en rating prestasjon på over 2600 i rating. Du må ha møtt 33% GMer og 50% tittelholdere (GM, IM, FM, WGM, og WIM) og møtt en motstand på rating gjennomsnitt på minimum 2380. Stormestertittelen er den høyeste tittelen man kan oppnå i sjakk.

INTERNATIONAL MASTER - IM

Før man blir GM (se over) så blir en oftest IM først. IM er tittelen under GM tittelen. International Master tittelen oppnår man ved å ha over 2400 i rating og man må ha spilt et visst antall turneringer med prestasjoner med tre IM-napp. Et IM-napp betyr at du må ha hatt en rating prestasjon på 2450 i rating, og du må ha møtt et visst antall tittelholdere (GM, IM, WGM, WIM, FM).

J'ADOUBE

Spiller man en kamp og man vil rette på brikkene må man først si ordet «j'adoube» som uttales «shjadubb» da kan du rette på eller ta på brikkene uten at man er nødt til å flytte på brikkene. Det er veldig vanlig at sjakkspillere retter på brikkene før kampen starter slik at brikkene står perfekt plassert!

MIDTSPILLET

Dette er fasen mellom åpning og sluttspill. Det finnes ingen eksakt definisjon på når midtspillet starter. Et kjennetegn er at offiserene (se under) er utviklet, Kongen har tatt rokade (se mini-sjakkskolen) og det er en del brikker igjen på brettet. Etter midtspillet kommer sluttspill.

OFFISER

Offiserene på brettet er løperne, springerne, tårnene og dronningene. Det skilles mellom de lette offiserene: springerne og løperne, som kommer raskt ut på brettet, og de tunge offiserene: tårnene og dronningene, som det tar lenger tid å få med i spillet.

PATT

Et eksempel på Patt er: Det er motstanderen sin tur og han har kun Kongen igjen og flytte. Kongen står ikke i sjakk, men hvis han beveger på seg så setter han seg selv i sjakk. Feltene rundt Kongen er dekket. Siden man ikke har lov til å sette seg selv i sjakk så har man da en patt stilling. Kampen blir remis (uavgjort). Patt skjer når det ikke er noen lovlige trekk igjen å gjøre og så lenge motstanderens Konge ikke står i sjakkmatt.

RATING

Et tall som sier noe spillestyrke. I Norge finnes et norsk ratingsystem i tillegg til det internasjonale ratingsystemet utviklet av verdens-sjakkforbundet, FIDE.

REMIS

Remis betyr uavgjort og kan oppstå på flere måter. Man kan tilby motstanderen remis muntlig. Om det spilles 50 trekk uten at noen brikker slås ut og uten at noen bønder flytter på seg kan man kreve remis. Med kun to konger igjen på brettet så kan ingen sette sjakkmatt og man får da remis. At det er teknisk umulig å sette sjakkmatt med brikkene som er igjen på brettet. Foreksempel Konge og Løper mot Konge eller Konge og Springer mot K. Oppstår samme stilling tre ganger kan motstanderen kreve remis. Patt kan oppstå, se eget punkt. Hvis man flytter brikkene at og fram og har samme stilling på brettet tre ganger kan motstanderen kreve remis.

RØRT BRIKKE

På turnering må man flytte brikken dersom man har tatt borti den hvis man ikke først har sagt «J'adoube». Regelen er at rørt brikke må flyttes. Kommer man borti en brikke ved et uhell må man ikke flytte på brikken man er borti.

SJAKKMATT

Kongen er omringet av motstanderen sine brikker. Det vil si at kongen ikke har noen felter som han kan gå til. Da overgir Kongen seg fordi han står i sjakkmatt. Legg merke til at spillet stopper når kongen står i sjakkmatt. Kongen overgir seg, men blir ikke slått ut av brettet.

SENTRUM

Det er fire felter som utgjør sentrum i sjakk. Det er feltene e4, d4, e5 og d5. I en kamp så kjemper man om å ta sentrum i åpningen. Hvilken brikke kan komme til sentrum i første trekk? Bonden.

SIMULTANSJAKK

Samtidig sjakk, er når en spiller møter flere motstandere samtidig. Dette gjøres enten ved at spilleren går fra brett til brett og spiller simultansjakk mot flere. Noen er også så flinke at de kan spille simultan med bind foran øynene. De husker da alle partiene i hodet og sier høyt trekkene som skal bli utført på brettene.

SLUTTSPILL

Den siste fasen av sjakkspillet kalles sluttspill. Da er det veldig få brikker igjen på brettet. Det er få offiserer og bønder igjen.

TIDSNØD

Når det er lite tid igjen på klokken kommer spilleren(e) i tidsnød. Går man

ut på tid har man vanligvis tapt kampen, men det finnes også stillinger der resultatet gir remis. Hvis motstanderen ikke kan sette sjakkmatt blir kampen dømt til remis selv om man har «vunnet» på tid.

ÅPNING

Startfasen i en sjakk kamp kalles åpningen. Åpningen kan vare oppimot 20 trekk eller mer. Etter åpning kommer midtspillet.

«Å RISTE OG KASTE LITT»

Dette uttrykket kommer fra sjakklinja på Norges Toppidrettsgymnas og betyr at du ikke skal gjøre noe i stillingen. Du skal flytte trekk som ikke skaper noe nytt, du venter, du «riste og kaster litt». Hvis du har en dårlig stilling kan du foreksempel prøve å ikke gjøre noe som helst i stillingen, du venter på at motstanderen skal finne en plan. Så mens du venter, finn trekk som gjør minst mulig. Flytt gjerne foreksempel et tårn fram og tilbake til de samme feltene – «Å riste og kaste litt».

Vi bidrar til å gjøre Jæren enda stødigere.

I over 30 år har Jærrentreprenør vært en attraktiv totalentreprenør for jærbuer som vil bygge kontorbygg, lagerbygg eller boligblokker. Vår posisjon er bygget på tillit, soliditet og lokal forankring.

Jærrentreprenør har rundt 80 ansatte. Stødige medarbeidere betyr alt, enten de jobber med sag og hammer, sitter bak spakene eller foran datamaskinen. Det som er felles for dem alle, er innstillingen og lagånden. Slikt skaper sterke lag – og gode resultater for alle parter.

Visjonen vår lyder slik: “Vi skal være kjekkest å være sammen med”. Det kan høres banalt ut, men for oss er det alvor: Våre kunder skal oppleve at vi er positive, driftige, skikkelige, og tøffe. De skal møte humor, arbeidvilje, ryddighet og ærlighet. Vi skal rett og slett skille oss ut, gi noe mer.

Vi har hovedkontor på Varhaug, men påtar oss oppdrag over hele Jæren. Betongdelen av anbudene utfører vi i egen regi. Resten blir gjort av håndplukkede partnere som vet hvilke krav vi stiller – og som innfrir dem.

Går du med byggeplaner, så husk å notere Jærrentreprenør på blokken. Vi er klar til å gjøre planene dine virkelige!

Jærrentreprenør

En stødig samarbeidspartner

Your move,
Altibox Norway Chess!

AVINOR SOLA

Stavanger Sjakklubb feirer i 2017 100-års jubileum med mange store arrangementer

I år er det 100 år siden Stavanger Sjakklubb ble etablert, og klubben markerer jubileumsåret med mange store arrangementer.

TEKST STAVANGER SJAKKLUBB

Det er en stolt, levende og høyst oppegående 100-åring som benytter jubileumsåret til å markere seg med flere store arrangementer. Under Altibox Norway Chess sjakkfestivalen i juni vil Stavanger Sjakklubb i samarbeid med Norges Sjakkeforbund arrangere Altibox Norway Chess Grand Prix som en sideturnering til Altibox Norway Chess hovedturneringen hvor verdenseliten deltar. Altibox Norway Chess Grand Prix vil være en åpen turnering hvor alle aktive sjakkspillere tilsluttet et sjakkforbund kan delta.

Høydepunktet for jubilanten vil allikevel være Landsturneringen første uken i juli. Landsturneringen er sjakkens årlige massemønstring og tilsvarende for sjakkspillere det samme som Landsskytterstevnet for skytterne. Her deltar både norgeselite samt hobbyspillere i alle aldre. Vinneren av den øverste klassen, Eliteklassen, kan titulere seg offisiell Norgesmester. Mesterskapet spilles i alt i 15 ulike alders- og nivåklasser. I tillegg til Eliteklassen blir det kåret Norgesmester både i Miniputt (opptil 10 år), Lilleputt (inntil 12 år), Kadett (inntil 15 år), Junior (inntil 20 år) og Senior (over 60 år).

Mange sjakkentusiaster setter hvert år av en drøy ferieuke for å delta i Landsturneringen. «Adelskalenderen» viser at de ivrigste har over 40 deltakelser. En av disse er Jøran Jansson, tidligere president i Norges Sjakkeforbund og styremedlem i Altibox Norway Chess. Populariteten til Landsturneringen skyldes flere forhold, bl.a. arrangeres mesterskapet på rundgang av klubber over vårt ganske land og gir mulighet for å besøke og oppleve ulike steder i Norge. En annen årsak er den avslappede atmosfæren og muligheten både for å knytte nye bekjenskaper med felles sjakkinteresse og møte igjen gamle bekjenskaper.

Årets Landsturnering vil bli avholdt på Clarion Hotel Energy, samme hotell som Altibox Norway Chess turneringen skal spilles på. Det er primo mai påmeldt 420 deltakere til Landsturneringens hovedturnering, et tall Stavanger Sjakklubb forventer vil være mellom 500 og 600 når mesterskapet braker løs fredag 30. juni. I tillegg kommer ledsagere, familiemedlemmer og deltakere i mange av de mer uformelle sideturneringene som vil bli arrangert på kveldstid under mesterskapsuken. Stavanger Sjakklubb bidrar således til å trekke mange tilreisende til regionen. Klubben har hatt et godt samarbeid med flere aktører som Stavanger kommune, Kolumbus og Region Stavanger med sikte på å tilrettelegge for at de tilreisende skal få

se og oppleve regionen i løpet av oppholdet i Stavanger.

Stavanger Sjakklubb var tidlig ute med planleggingen av mesterskapet. Allerede i 2013 søkte klubben Norges Sjakkeforbund om opsjon på å få arrangere mesterskapet og fikk dette innvilget. Avtale med Clarion Hotel Energy ble inngått våren 2015. Siden da har det blitt avholdt et stort antall planleggingsmøter og utallige dugnadstimer er nedlagt fra mange av klubbens medlemmer.

For å skape oppmerksomhet og interesse for arrangementet har klubben lagt vekt på å få med flest mulig av de beste norske spillerne. Dette har klubben lyktes bra med. På startstreken finner man kjernen i det norske landslaget som tok en historisk sterk 5. plass i OL 2016 i Azerbaijan, nemlig Jon Ludvig Hammer, Aryan Tari og Frode Urkedal. I tillegg har også Simen Agdestein meldt sin ankomst. Agdestein er foruten Magnus Carlsen den mest meritterte og kjente norske sjakkspiller. Han var på slutten av 80-tallet Nordens sterkeste sjakkspiller og på nippet til å etablere seg i verdenseliten. Han har siden 1998 drevet sjakklinjen ved Norges Topp-idrettsgymnas og en stor del av æren for den framveksten Norge har hatt som sjakknasjon. Den eneste fra den ypperste Norgeseliten som savnes i startfeltet er således Stavanger Sjakklubb sitt sterkeste medlem, en viss verdensmester ved navn Magnus Carlsen.

Stavanger Sjakklubb vil selv ha med mange deltakere i mesterskapet. Lasse Østebø Løvik som er klubbens sterkeste spiller ved av Magnus Carlsen vil være klubbens representert i Eliteklassen. Løvik er student og en av Stavangers sterkeste sjakkspillere gjennom tidene. Han oppnådde i vår kravene til tittelen «Internasjonal Mester», en tittel som deles ut av det internasjonale sjakkforbundet FIDE og som er få sjakkspillere forunt å oppnå. Med den sterke deltakelsen i Eliteklassen er det allikevel for mye å forvente at Løvik skal hevde seg i toppen. Klubben har allikevel forhåpninger om at noen av klubbens medlemmer i de aldersbestemte klassene skal sikre klubben medaljer på hjemmebane.

Størrelsen på arrangementet krever et stort arrangørkorps under mesterskapsuken. Klubben håndterer dette i hovedsak ved dugnadsinnsats fra egne rekker, men får også bistand fra sentralt hold. Hoveddommer for arrangementet vil således være Hans Olav Lahlum.

De mange sidearrangementene som vil bli avholdt ved siden av hovedturneringen omfatter blant annet velkomstturnering, NM i sjok, Laglyn med tidshandicap, Pratelagsjakk turnering, kafesjakkturnering og

Foto: Stavanger Sjakklubb

tradisjonen tro planlegges også en prestisjefyllt fotballturnering mellom sjakkspillere fra ulike landsdeler og klubber. I tillegg planlegger sjakklubben i samarbeid med Kolumbus å arrangere en simultansjakk oppvisning i en «sjakkbuss» utenfor hotellet en ettermiddag under mesterskapsuken. Både dette arrangementet og de andre nevnte sideturneringene vil være åpne for publikum og interesserte som ønsker å delta.

Dersom du ønsker å delta enten i hovedturneringen eller noen av sidearrangementene er det mulig å melde seg på helt fram til arrangementsstart. Du finner nærmere informasjon om Landsturneringen og de ulike arrangementene på www.sjakknm2017.no

Deltakelse i hovedturneringen krever at du er medlem i en sjakklubb tilsluttet Norges Sjakkeforbund. Stavanger Sjakklubb tar gjerne imot nye medlemmer og kan være behjelpelig med innmelding. Ta kontakt med Stavanger Sjakklubb.

I tilknytning til 100 års jubileumet for Stavanger Sjakklubb har klubben også utarbeidet et jubileumsskrift med tittelen «Stavanger Sjakklubb 100 år – fra Harald Hårfagre til Magnus Carlsen».

Jubileumsskriftet er forfattet av klubbens medlem Håkon Strand med omtale av sjakklivet i Stavanger i ulike tidsepoker de siste 100 årene. Strand har, blant annet gjennom aktivt bruk av Aftenbladets historiske arkiv, fått med seg mye interessant stoff fra sjakklivet i Stavanger som er satt inn i en historisk kontekst. Her finnes omtale av etableringen i 1917, samme år som den russiske revolusjon og i en tid hvor Stavanger hadde gjort seg rik på fiskehermetik, den tidens olje. Sjakk var på denne tiden først og fremst en syssel for borgerskapet og byens elite. Blant klubbens første medlemmer var skipsredere, fabrikkere, bygnings-sjefer, ingeniører og journalister, mens arbeiderklassen glimret med sitt forfall.

I jubileumsskriftet kan du lese mer om illegal sjakk bak blendingsgardinene, radiokamper, russiske

sjakktrollmenn og en kjent norsk verdensmester som er medlem i Stavanger Sjakklubb. Jubileumsskriftet deles ut gratis til alle klubbens medlemmer og deltakere i Landsturneringen. Øvrige interesserte kan kjøpe skriftet for en rimelig penge ved henvendelse til Stavanger Sjakklubb.

I tillegg til Landsturneringen har Stavanger Sjakklubb i jubileumsåret arrangert en stor jubileumsturnering på Scandic Forus Hotel i mars med over 150 deltakere. Klubben planlegger i tillegg å arrangere en stor åpen turnering i høstferien med internasjonal deltakelse.

Stavanger Sjakklubb er en aktiv organisasjon med 150 medlemmer. I tillegg har søsterorganisasjonen Stavanger Sjakklubb Ungdom et tilsvarende medlemsantall. Dersom du er interessert i å spille sjakk, er du hjertelig velkommen til å besøke og melde deg inn i Stavanger Sjakklubb. Klubben har spillekvelder hver mandag gjennom hele skoleåret i Psykops lokaler i Kirkegaten 40 i Stavanger sentrum, se klubbens hjemmeside for mer informasjon tvilsomttrekk.wordpress.com

Søsterorganisasjonen Stavanger Sjakklubb Ungdom tilbyr sjakkkurs og sjakkvelder for barn og ungdommer. Klubben har tilbud bl.a. på Jåtten skole, Lassa skole, Nylund skole, British International School og Tjensvoll bydelshus. Nye medlemmer er velkomne! Se klubbens hjemmeside www.stavangersku.no

Stavanger Sjakklubb Ungdom har i snart 10 år arrangert «Sommersjakktreff» første uken av skoleferien og gjentar dette også i år. Enten du er helt uerfaren og har lyst til å lære sjakk eller har erfaring og vil benytte sommersjakk-treffet til oppvarming før Landsturneringen er du velkommen til å delta!

Sommersjakktreffet arrangeres på Jåtten skole i uke 26 fra 26. til 30. juni. Dersom du er interessert i å delta ta gjerne kontakt med Erlend Kyrkjebø på mobil + 47 948 43 135 eller e-post e.kyrkjeboe@gmail.com.

NYE MINI COUNTRYMAN.

Større og sterkere, men fortsatt full av eventyrlyst. Den nye MINI Countryman lar seg ikke stoppe av at veien gjør det. Akkurat som Dronningen.

STØRST.

Den nye MINI Countryman har vokst i alle retninger. Nå er den størst i MINI-familien. Mer innvendig plass til passasjerer og bagasje er en av fordelene. For eksempel verdens sjakkelite.

FLEKSIBEL.

Uansett om det er hverdagen som skal gå opp, om du planlegger helgeutflukt eller om du skal ut på et eventyr som for eksempel Altibox Norway Chess.

NYE MINI COUNTRYMAN fra kr. 339 100,-

Årets Altibox Norway Chess flåte kan kjøpes etter endt turnering, fra kr. 449 000,-.*

🏠 Bavaria Stavanger AS, Fabrikkveien 36-38, 4033 Stavanger ✉ mini.stavanger@bavaria.no 🌐 www.bavaria.no

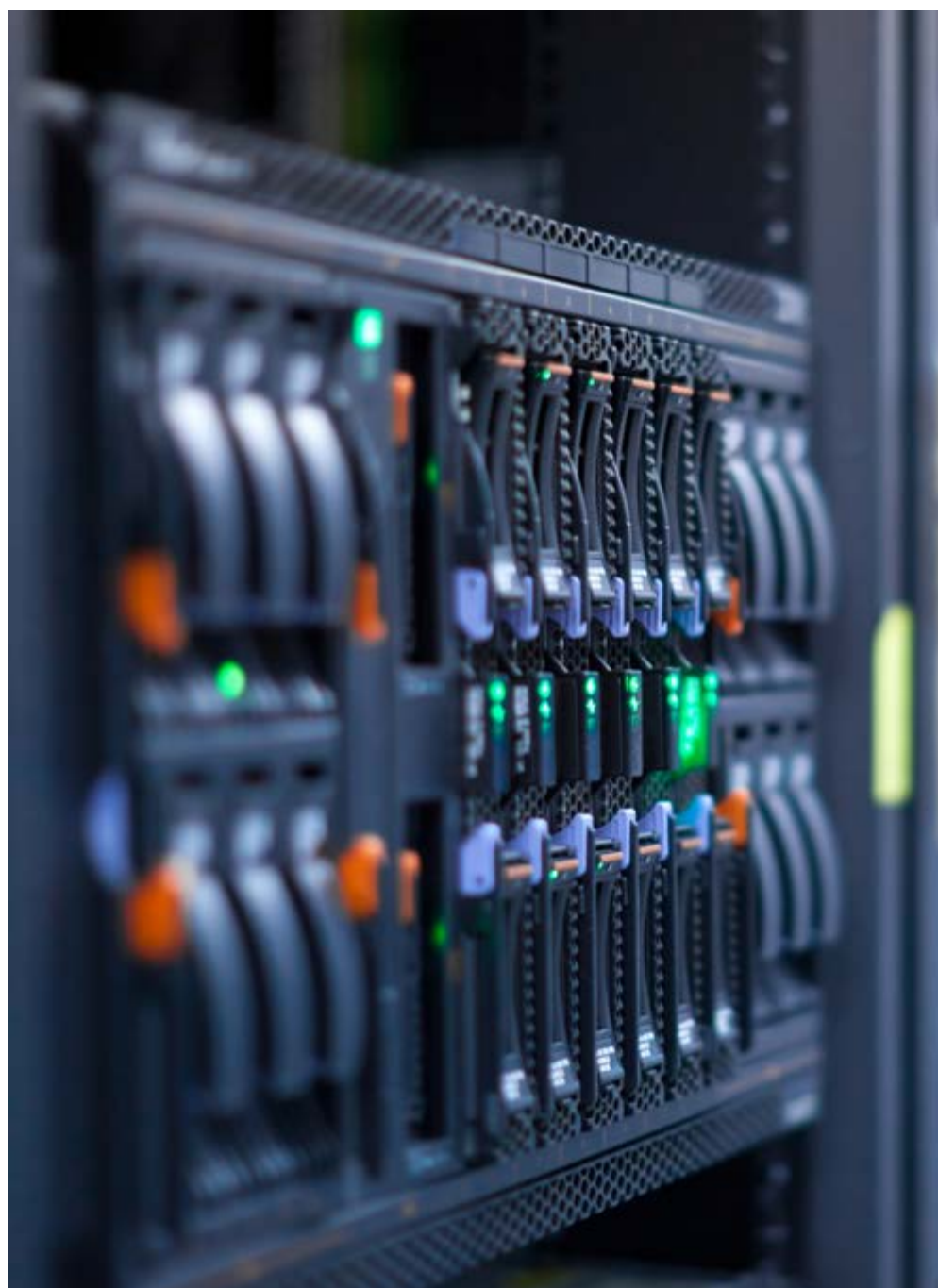
Inkl. frakt- & leveringsomkost. Avbildet modell kan avvike fra standard. Drivstofforbruk 5,5/100 km CO2-utslipp 126 g/km NOx 19,5 mg/km
*Altibox Norway Chess bilene er godt utstyrte, med bl.a. Automatgir, JCW, Chili Wired +++ og inkluderer originale vinterdekk.

Global Office

**Vi leverer den tekniske løsningen til
altibox Norway Chess**

Tilpassede IT-løsninger etter Deres behov

Tlf +47 51 90 60 70 <http://www.globaloffice.no>

Datarom

Ledig kapasitet!

Dataromet er lokalisert på Forus
og gir perfekte forhold for serverhosting.

Datarommet er topp utstyrt med bl.a.

- Adgangskontroll
- Fysisk sikring
- Video-overvåking
- UPS
- Dieselaggregat
- Redundant kjøling
- Energen brannslukning

Vi sørger for særdeles høy sikkerhet og
stor stabilitet.

Kontakt oss: Tlf: +47 900 52 555

E-postadresse: somme@goas.no

En stor takk til våre samarbeidspartnere!

altibox
NORWAY
CHESS

STYRET I NORWAY CHESS

Kjell Madland er distriktssjef i GK inn klima. Han har bak seg mange år i næringslivet, blant annet som daglig leder i Jadarhus Gjesdal, regionsjef for Norema og som daglig leder i Bryne FK, derav 4 år i Tippeligaen. Han startet allerede som 22-åring egen bedrift som bygmester og lærte den veien det meste om hvordan det er å drive, utvikle, markedsføre og selge for en bedrift. Han har også hatt en del styreverv og vært aktiv lokalt i Næringsforeningen. Spesielt gjennom perioden i fotballen bygde han opp et stort nettverk både regionalt, nasjonalt og delvis internasjonalt. Erfaringer, ledelse og nettverk fra ulike bransjer har gitt et godt utgangspunkt når strategi og konsept rundt Norway Chess skulle utvikles og gjennomføres. Kjell er gründer og styreleder i Altibox Norway Chess og har jobbet hardt for å få prosjektet til å utvikle seg fra den spede begynnelse til å bli verdens sterkeste sjakkturnering. Han er også gründer og styreleder for Norway Summit som er en spennende, nyutviklet næringskonferanse som inngår delvis under Altibox Norway Chess. Interessen for sjakk fikk han i gjennom sønnen Kristoffer, som har oppnådd gode resultater i sjakk i Norge og Norden.

BENEDICTE WESTRE SKOG er en sosial entreprenør og har en MSc grad i International Development. Benedicte har studert i en rekke land, blant annet, Canada, India, Mexico og Nederland. Hun har erfaring fra prosjektarbeid fra ulike organisasjoner og har nå sin egen stiftelse ved navn Argan Care. Hun bruker mye fritid på denne organisasjonen som har vært pådriver for å få igangsatt planting av tusenvis av Argan trær i Marokko. Treplantingen vil bety svært mye for samfunnet rundt med hensyn til arbeidsplasser og en langsiktig og god næringskilde. Hun kom tilbake til Norge i 2012 etter mange år utenlands. Hun har stor interesse for og et stort engasjement i humanitært arbeid og bærekraftig utvikling. Erfaringene fra organisasjonsarbeid og stor forståelse for ulike kulturer og kjennskap til mange land førte henne til Norway Chess noen måneder før 2015 turneringen. Hun ble med da med i styret og har siden januar 2016 også arbeidet på fulltid for Altibox Norway Chess. Hun er også Daglig leder for Norway Summit og har stor innflytelse på å bygge dette konseptet opp.

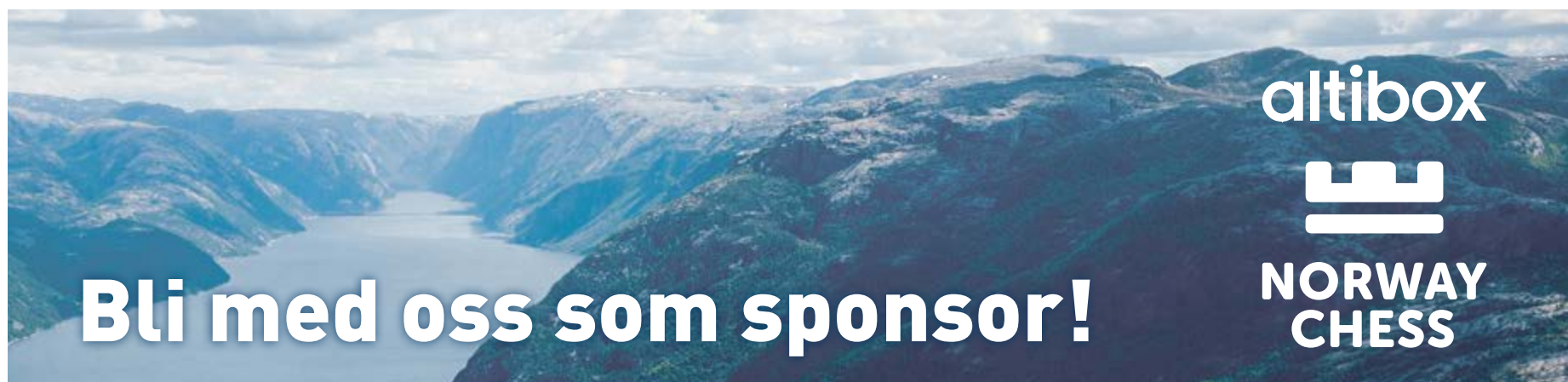
JØRAN AULIN JANSSON er tidligere president i Norges Sjakkforbund i perioden fra 2007 til 2015. Han er en av Norges 3 som innehar tittelen IO «International organizer» fra FIDE, verdens sjakkforbund. Tidligere også kandidat som visepresident i det Europeiske sjakkforbund. Satt 4 år i FIDE's kontrollkomite i perioden fra 2010 til 2014. Har et stort nettverk innen sjakken, både nasjonalt og internasjonalt. Har spilt sjakk siden han var 9 år, og er like ivrig som da. Ikke spesielt god, men kan glimte til fra tid til annen. Innehar en FIDE master tittel. Har jobbet innen den grafiske bransjen i alle år, og vært styreleder for NHO Grafisk Øst i 3 år. Sitter i diverse styre og kjeder seg sjeldent.

FRODE SØMME er eier og leder av Global Office som setter opp og drifter IT løsninger for bedrifter. Han har mange års erfaring innen faget. Han startet sin IT karriere i Saga Petroleum i 95 og der hadde han blant annet ansvar for utvikling og drift av hjemmekontorløsning for hele selskapet. Da Saga ble solgt fortsatte han med IT drift i Global Office/Nettspesialisten. Selskapet ble senere fusjonert med Alliance og deretter Evry. Etter mange års ansvar for IT drift for flere bedrifter i mange bransjer har han opparbeidet seg en bred kompetanse og forståelse for faget. Frode har ansvar for den tekniske løsningen til Altibox Norway Chess som leverer alle bilder til internasjonal sending og TV 2. Frode har vært med fra starten av i starten av Norway Chess og sitter også i styret. Han er også styremedlem i Norway Summit og noen andre selskaper.

altibox

NORWAY CHESS

Bli med oss som sponsor!

altibox

NORWAY CHESS

Mange av våre sponsorer har hatt stor glede og verdi av å bidra til å bygge opp dette nye arrangementet. Altibox Norway Chess ønsker flere samarbeidspartnere og håper dette kan være noe for din bedrift.

VI KAN TILBY:

- Profilering både på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå
- Relasjoner og nettverk
- Aktiviteter internt i bedriften, mot kunder og leverandører
- Samfunnsansvar gjennom vårt skolesjakk-prosjekt

HVA ER ALTIBOX NORWAY CHESS?

EN SUPERTURNERING I VERDENSKLASSE

Altibox Norway Chess er en av verdens sterkeste superturneringer i sjakk hvor ti av de beste spillerne i verden deltar. Altibox Norway Chess arrangeres i år for fjerde gang i Stavanger og er den eneste turnering i Norden av et slikt format og styrke.

SJAKKSKOLE OG TURNERING

Som en del av samfunnsengasjementet vårt setter Altibox Norway Chess et høyt fokus på å engasjere barn. 2200 barn har fått sjakk-opplæring og 90 skoler deltatt i skoleturneringen i regi av Altibox Norway Chess. Fra og med i år går skolesjakk-turneringen fra å være regional til å bli en nasjonal turnering.

STOR MEDIEOPPMERKSOMHET, LANGE LIVE-SENDINGER

Altibox Norway Chess blir dekket live på tv og internett med sendinger både nasjonalt og internasjonalt. TV 2 er mediepartner og har stor suksess nasjonalt. Ute i verden følges Altibox Norway Chess av flere millioner mennesker, mange av disse via vår egen live side på web.

Ta kontakt med styreleder, Kjell Madland for en uforpliktende prat
 Telefon: 911 67 695

E-post: kjell@norwaychess.com

altibox

NORWAY CHESS

norwaychess.no

NORWAY / SUMMIT

LEADING INTO THE UNKNOWN

- Transformative technologies and their radical impact on business and society

Norway Summit er en årlig konferanse og en del av verdens mest innovative sjakkturnering, Altibox Norway Chess. Under turneringen inviterer Norway Summit til en internasjonal møteplass hvor dialog, kunnskapsdeling og disruptiv tankegang står i sentrum.

Norway Summit har som ambisjon å være en pådriver for bærekraftig innovasjon. Deltakere inviteres til dialog med topp internasjonale og nasjonale eksperter, premissleverandører og beslutningstakere innenfor årets tema: Teknologi som radikalt transformerer våre daglige liv.

STAVANGER, 14. JUNI 2017

Gå ikke glipp av konferansen med verdensledende tech-investorer!

YURI MILNER

Founder, DST Global (RU)

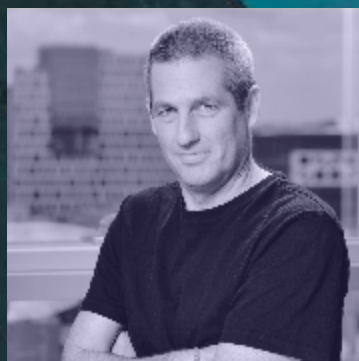
SUPERINVESTOR

Yuri Milner, en av de største investorene i blant annet Facebook, Twitter, Whatssapp og Snapchat, deler kunnskap om verdiskaping og fremtidens internett.

FALON DONOHUE

CEO, Venture Ohio (US)

DANIEL COHEN

General Partner,
Carmel Ventures (ISR)

AARON GERSHENBERG

Founder, Silicon Valley
Bank Capital (US)

Priser eks. mva: ordinær 3900,- / DN-abonnenter 2900,-
Sikre deg billett på www.norwaysummit.com

Norway Summit 2017
arrangeres i samarbeid med:

DNKonferanse
CONVENTOR

